

Leprastichting - Jaarverslag 2023

Inhoud

Hoofdstuk 1 – De Leprastichting

Hoofdstuk 2 – Onze donateurs

Hoofdstuk 3 – Lepra de wereld uit

Hoofdstuk 4 – Hoogtepunten 2023

Hoofdstuk 5 – Onze organisatie

Hoofdstuk 6 - Financiën

Hoofdstuk 1 – de Leprastichting

Terugblik op 2023: Een jaar van vasthoudendheid

Het afgelopen jaar was voor de Leprastichting een jaar dat zich kenmerkte door vasthoudendheid. Die vasthoudendheid zit in het DNA van onze organisatie. We weten als geen ander dat dóórgaan de enige manier is om vooruitgang te boeken op het complexe pad naar het einde van lepra. Immers, we hebben te maken met een complexe ziekte die niet alleen lichamelijk, maar ook persoonlijk en maatschappelijk vaak een zeer zware tol eist. Een ziekte die bovendien voorkomt in gebieden die soms zeer moeilijk toegankelijk zijn, in landen waar de overheid, politiek en cultuur extra uitdagingen met zich meebrengen.

In 2023 speelde vasthoudendheid bij uitstek een grote rol in ons werk. Nooit waren we dichterbij het moment waarop lepra uitgebannen kan zijn. De cijfers zijn duidelijk: in 2040 hoeven er al geen nieuwe besmettingen meer te zijn. Maar daarvoor moeten we wel alles op alles zetten. De eliminatie van lepra is in zicht, en dat betekent dat we nu meer dan ooit gefocust moeten blijven op ons einddoel.

In 2023 konden we een aantal successen bijschrijven waarbij vasthoudendheid, doorzettingsvermogen en ook flexibiliteit cruciaal waren. Zo kwam ons Nationale Postcode Loterij Droomfondsproject ‘Stop leprabesmetting!’ (PEP++) in een stroomversnelling, na verschillende jaren van trage vooruitgang als gevolg van corona en andere obstakels. “Dit is de belofte voor leprabestrijding in de toekomst,” zei Dr. Anil Kumar, hoogste verantwoordelijke voor leprabestrijding bij het Indiase ministerie voor Volksgezondheid over PEP++, een veelbelovende nieuwe preventieve behandeling. Als een persoon besmet is met lepra, krijgen de mensen in de directe omgeving een combinatie van twee preventieve medicijnen. Uiteindelijk kan dit leiden tot 90% minder nieuwe lepragevallen. Met andere woorden: dit project kan heel veel betekenen voor het einde van lepra. Dat wordt in de wereld van de leprabestrijding algemeen erkend, en het project wordt dan ook inhoudelijk en financieel gesteund door verschillende organisaties die op dit terrein werkzaam zijn. Hiermee komt een belangrijk vergezicht opeens heel dichtbij: de keten van transmissie kan met deze medicatie verbroken worden. Vorig jaar werden verschillende administratieve obstakels, en ook een tekort aan de juiste medicijnen opgelost in India, Brazilië, Nepal en Bangladesh, waar PEP++ als proef draait.

Ook onze andere twee preventieprojecten PEP4LEP en Ready4PEP boekten vorig jaar significante vooruitgang. Bij deze projecten gaat het om het optimaliseren van de omstandigheden waarin de zorgverleners preventieve medicatie aan contacten van leprapatiënten verstrekken. We waren bijzonder blij dat de EU, die PEP4LEP subsidieert, het project met twee jaar verlengde. Hierdoor zijn we in staat om een nog grotere impact te realiseren.

Vasthoudendheid speelde ook op andere fronten een grote rol. Bijvoorbeeld in onze transitie naar een alliantie van lokale NGO's, met nationaal eigenaarschap van de leprabestrijding. De eerste stappen op deze weg zetten we in 2015, en we hebben veel tijd geïnvesteerd om de randvoorwaarden te optimaliseren. Het kantoor in Nepal beet in 2022 het spits af en vorig jaar werden ook de kantoren in India en Indonesië geregistreerd als onafhankelijke NGOs binnen alliantie van de Leprastichting. Alle drie de organisaties doorliepen met succes het traject naar deze nieuwe status, en zijn nu volledig gestoeld op nationaal leiderschap, nationale expertise en nationale toezichthouders. Tijdens de jaarlijkse bijeenkomst van alle landendirecteuren en voorzitters kreeg onze visie van 10 jaar geleden over onze decentralisatie nu concreet gestalte.

Vorig jaar stelden we een nieuwe meerjarenstrategie op voor 2024 tot en met 2028. De zwaartepunten in deze strategie liggen bij opschaling van effectieve preventieprojecten en beleidsbeïnvloeding. Juist voor het laatste stuk van het traject naar de eliminatie van lepra, zijn deze zaken hard nodig. Opschaling van succesvolle projecten zoals PEP++ kan het verschil maken tussen de eliminatie van lepra in een enkel gebied of land en de eliminatie van lepra in de hele wereld. Beleidsbeïnvloeding is noodzakelijk om overheden op alle niveaus bewust te maken van de noodzaak om lepra lepraprojecten te ondersteunen en op te nemen in nationaal gezondheidsbeleid.

De medewerkers van de Leprastichting in Nederland kenmerken zich door hun betrokkenheid en zeker ook door hun vasthoudendheid. Hun onvermoeibare inzet ligt aan de basis van veel van de hier genoemde activiteiten. Dat vervult mij met trots en dankbaarheid. Dank wil ik ook uitspreken naar onze achterban. Dankzij 42.500 loyale en ruimhartige donateurs konden wij ook in 2023 weer een aanzienlijk bedrag aan ongeoormerkte fondsen inzetten voor onze projecten.

Een woord van dank ook naar onze partners in de nationale en internationale wetenschapswereld, de publieke en private sector op het gebied van fondsenwerving. De Nationale Postcode Loterij lichten wij daarbij graag uit. Sinds 1996 ondersteunt de Nationale Postcode Loterij onze projecten met een jaarlijkse bijdrage, en in 2017 ontvingen we via het Droomfonds bovendien extra fondsen voor het belangrijke, hiervoor al genoemde project 'Stop leprabesmetting!'.

Een bijzonder woord van dank aan Bram van Ojik, die na twee termijnen als voorzitter van de Leprastichting eind 2023 afscheid nam. Wij zijn hem zeer dankbaar voor zijn grote bijdrage gedurende acht jaar, inhoudelijk en als voorzitter van de Raad van Toezicht. In 2024 verwelkomen we Hans Geels als zijn opvolger en kijken uit naar de samenwerking met hem!

Dank aan iedereen die ons werk op weg naar een wereld zonder lepra inhoudelijk, financieel, en moreel steunt. Ook in 2024 zetten wij ons weer met hart en ziel in voor dit doel.

Linda Hummel

Directeur Leprastichting

Hans Geels

Voorzitter Raad van Toezicht Leprastichting

Visie en missie

In 2023 hebben we onze nieuwe meerjarenstrategie afgerond. Strategieën kunnen veranderen, maar wat blijft is onze heldere visie en duidelijke missie.

Onze Visie: Een wereld zonder lepra en zonder ernstige lichamelijke en psychische klachten als gevolg van lepra. Ons doel? In 2040 een wereld zonder lepra!

Onze Missie: Lepra voorkomen, opsporen en behandelen, en gezondheid, vaardigheden en volledige inclusie in de samenleving ondersteunen voor leprapatiënten. We zijn ervan overtuigd dat het einde van een wereld zonder lepra haalbaar is binnen één generatie. We zullen doorgaan totdat er geen lepra meer is.

Hoofdstuk 2 – Onze donateurs

We hechten bijzonder veel waarde aan onze supporters, partners en donateurs. Dankzij hun donaties en steun kunnen we echt het verschil maken in het leven van leprapatiënten en werken we samen toe naar onze droom: een wereld zonder lepra.

Particuliere donateurs

Dankzij de steun van meer dan 42.500 donateurs uit Nederland konden we duizenden mensen met lepra helpen. Door hun bijdragen realiseerden we, precies in lijn met de begroting, een inkomen van €2,9 miljoen. Onze donateurs hebben gul bijgedragen, vooral tijdens de feestdagen in december. De huis-aan-huis werving van nieuwe, structurele donateurs blijft een prioriteit en was succesvol. Zo konden we 2.764 nieuwe donateurs verwelkomen.

Informereren en betrekken

We vinden het belangrijk om onze communicatie met donateurs af te stemmen op hun interesses en behoeften. Daarom hielden we een enquête onder onze donateurs om hierin nog meer inzicht te krijgen. Op basis van de uitkomsten hebben we verbeteringen aangebracht in onze communicatie. We communiceren nu uitgebreider en frequenter over de preventieve aanpak van lepra om de noodzaak hiervan duidelijker te maken. Er is een behoefte om naast het jaarverslag tussentijds vaker geïnformeerd te worden over de resultaten. Via ons donateursblad, e-mailnieuwsbrieven, onze website en persoonlijk contact houden we onze donateurs op de hoogte van de resultaten van ons werk en andere relevante ontwikkelingen.

Bedanken en waarderen

Persoonlijke ontmoetingen brengen ons dichterbij elkaar. Daarom blijft de donateursbijeenkomst een belangrijk moment om onze donateurs te waarderen. De opkomst was groot in Museum H'Art in Amsterdam (het museum heette voorheen 'de Hermitage') in september. Het programma werd enorm gewaardeerd, waaronder het verhaal over lepra in de kunst van kunsthistoricus Frederique Upmeyer.

In november belden we met alle medewerkers van het kantoor in Amsterdam honderden donateurs om hen te bedanken voor hun steun. Deze 'Thankathon' was een groot succes. Niet alleen de donateurs voelden zich gewaardeerd, maar ook bevestigde dit nogmaals dat we onze donateurs hard nodig hebben om lepra te bestrijden.

Klachten oplossen

We nemen klachten zeer serieus en streven ernaar deze op een bevredigende manier op te lossen. Onze Donateurs Servicedesk is beschikbaar om alle vragen en klachten te beantwoorden. In 2023 gingen de meeste opmerkingen en klachten over huis-aan-huis werving. Een belangrijk leerpunt voor ons is om nog duidelijker aan te geven dat we vragen om langdurige steun in plaats van een eenmalige donatie. Alle klachten en opmerkingen werden snel behandeld, toegelicht of nader onderzocht.

Nalatenschappen

Vorig jaar hebben we €2 miljoen ontvangen uit 63 erfstellingen en legaten. Dat is €300.000 meer dan we hadden verwacht. We beschouwen giften uit nalatenschappen als zeer bijzondere schenkingen. We voelen ons dan ook zeer vereerd dat veel donateurs ons toevertrouwen hun nalatenschap te besteden aan het stoppen van lepra.

In mei 2023 werd er voor het eerst een nalaten bijeenkomst georganiseerd in het KIT te Amsterdam. Nalaten is geen alledaags onderwerp en daar wilden we onze donateurs graag in alle rust over informeren, zodat er ook direct ruimte was voor het stellen van vragen. De bijeenkomst werd zeer gewaardeerd door alle aanwezigen.

Nationale Postcode Loterij

Samen met de [Nationale Postcode Loterij](#) en hun ruim 3 miljoen trouwe deelnemers maken we ons sterk voor het opsporen en behandelen van leprapatiënten en het stoppen van leprabesmetting. Sinds 1996 ontvangen we een jaarlijkse bijdrage van €1,35 miljoen. Met deze bijdrage komen we elk jaar dichterbij onze droom: een wereld zonder lepra. Wij zijn de Loterij zeer dankbaar voor deze impactvolle samenwerking. Hiermee zijn we ook beter in staat om onze boodschap onder de aandacht te brengen van een breder publiek. Zo verscheen er in december een paginagrote advertentie over onze impact in De Volkskrant.

Naast de jaarlijkse bijdrage ontvingen we in 2017 een extra bijdrage van ruim 9,3 miljoen uit het Droomfonds van de Nationale Postcode Loterij voor ons droomproject: Stop Leprabesmetting! Dit baanbrekende onderzoeksproject probeert de besmetting van lepra in India, Brazilië, Indonesië, Nepal en Bangladesh te stoppen door middel van een verbeterde preventieve behandeling. Deze landen zijn goed voor ongeveer 80% van alle nieuwe leprapatiënten. In hoofdstuk 3 delen we meer over de mijlpalen in ons droomproject.

Institutionele donoren en partnerschappen

Samenwerkingen met stichtingen, overheden en andere internationale goede doelen zijn cruciaal om lepra te stoppen. In 2023 hebben we onze samenwerking voortgezet met onze toegewijde partners [European & Developing Countries Clinical Trials Partnership](#) (EDCTP), Coalition for Operational Research on Neglected Tropical Diseases (COR-NTD) en [Leprosy Research Initiative](#) (LRI).

Ook hebben we ons team op het gebied van institutionele fondsenwerving uitgebreid met extra fondsenwerfers in Nederland, Nepal en Brazilië. Dit team biedt ons de mogelijkheid meer kansen te creëren, wereldwijd als ook op landenniveau. Daarnaast startten we de ontwikkeling van een internationale fondsenwervingsstrategie, met als doel om meer inkomsten te genereren. Het investeringslandschap is voor lepra beperkt: het staat met reden bekend als een verwaarloosde ziekte. Daarom vraag dit om proactieve, innovatieve benaderingen om donoren te betrekken.

Communicatie

Lepra bestaat nog steeds. Het komt met name voor in tropische en subtropische delen van de wereld waar doorgaans de allerarmsten wonen. In Nederland is er daardoor niet veel over bekend. We blijven aandacht vragen voor lepra en de Leprastichting in Nederland, want de steun van onze donateurs is en blijft noodzakelijk om lepra in 2040 de wereld uit te krijgen.

Communicatie in Nederland

De missie 'een wereld zonder lepra in 2040' is aansprekend voor (potentiële) donateurs. Na 4.000 jaar kan de huidige generatie een einde maken aan 's werelds oudste en meest eenzame ziekte. Dit gebruiken we dan ook regelmatig in onze communicatie.

Om de ernst en impact van de ziekte lepra duidelijk te maken schrijven we verhalen over het leven van leprapatiënten en waar ze mee te maken hebben, zodat onze donateurs inzicht krijgen in het ziektebeeld en de mogelijke consequenties van de ziekte. De ongemakken van blijvende handicaps

zijn vaak moeilijk om mee te leven. De discriminatie en uitsluiting waar (ex)-leprapatiënten mee te maken krijgen zijn mogelijk nog erger. Veelal raken mensen in een isolement terwijl ze al te maken hebben met armoede. Dit zijn thema's die dichterbij huis ook actueel zijn en waar mensen zich mee kunnen identificeren. De noodzaak om te (blijven) doneren aan de Leprastichting om aan lepra en de gevolgen van deze ziekte een einde te maken is het doel van onze communicatie.

Ook maken we inzichtelijk hoe wij als Leprastichting in samenwerking met de alliantieleden ons werk doen, waar en aan welke projecten het geld besteed wordt en welke resultaten daarmee behaald zijn.

Voor onze communicatie zetten we diverse communicatiemiddelen in zoals het donateursblad de Klepper, de digitale nieuwsbrief en de website.

Ten behoeve van onze naamsbekendheid zorgen we ervoor dat we zichtbaar zijn en blijven via Socutera op TV, kranten, tijdschriften en onze social mediakanalen. Aan het eind van 2023 hadden we 2.389 Facebook-volgers, 934 volgers op LinkedIn, 44.200 views op ons YouTube-kanaal.

Communicatie internationaal

Internationaal gebruikt de Leprastichting de naam 'NLR'. Voorheen stond deze afkorting voor 'Netherlands Leprosy Relief'. Door de transitie van onze landenkantoren naar nationale stichtingen, past deze betekenis niet meer bij de organisatie. De nieuwe betekenis die de afkorting heeft is 'until No Leprosy Remains' wat gebruikt wordt als pay-off bij de naam NLR. Binnen de organisatie hebben we veel aandacht voor het uniform gebruik van onze merknaam, logo en huisstijl.

In 2023 is de nieuwe meerjarenstrategie van de Leprastichting vastgesteld. Hieruit volgt dat we ons steeds meer positioneren als de organisatie die zich focust op preventie van lepra om de keten van infecties definitief te doorbreken. Daar hebben we de kennis en middelen voor in huis.

We zijn actief in verschillende netwerken en zichtbaar tijdens internationale conferenties. Een steeds belangrijker thema is diversiteit, gelijkwaardigheid en inclusief samenwerken, vooral ook met leprapatiënten. Voor een conferentie over vergeten tropische ziektes hebben we namens de federatie van lepraorganisaties, een video gemaakt die het gebruik van een tool aanmoedigt om leprapatiënten meer bij de organisaties te betrekken.

Via onze social mediakanalen blijven we lepra op de agenda zetten zodat onze stakeholders weten wat de ziekte is, dat het nog steeds bestaat, wat wij eraan doen en bovenal wat zij kunnen bijdragen aan onze missie: een wereld zonder lepra. Aan het eind van 2023 hadden we 6.080 volgers op ons internationale Twitter-account, en 1.370 volgers op LinkedIn.

Hoofdstuk 3 – Lepra de wereld uit

Lepra behoort tot de 21 verwaarloosde tropische ziekten ([Neglected Tropical Diseases - NTDs](#)). Het blijft een belangrijk gezondheidsprobleem in veel landen, vooral onder gemarginaliseerde bevolkingsgroepen met beperkte toegang tot medische zorg. Ondanks dat lepra te genezen is, veroorzaakt het nog steeds lichamelijke handicaps en stigma. De Leprastichting zet zich in voor het opsporen en behandelen van nieuwe patiënten, verstrekken van preventieve medicijnen en bestrijden van stigma om zo lepra tegen 2040 wereldwijd uit te helpen.

Wereldwijd werden in 2022 174.087 nieuwe lepra patiënten geregistreerd. Van deze patiënten waren 6% kinderen onder de 15 jaar.¹ Een vergelijkbaar percentage van de nieuw ontdekte patiënten had al handicaps ontwikkeld op het moment van de diagnose. De Leprastichting streeft ernaar de verspreiding van de leprabacterie te stoppen door innovatieve middelen te ontwikkelen en toe te passen. Een voorbeeld van ons werk is het onderzoeken van nieuwe combinaties van preventieve medicatie voor lepra, evenals het vergroten van de beschikbaarheid van reeds bestaande leprapreventie. Daarnaast investeren we in training van gezondheidswerkers om de ziekte te herkennen en te behandelen. Tijdens deze trainingssessies wordt de door de Leprastichting ontwikkelde SkinApp gebruikt om gezondheidswerkers te ondersteunen bij het detecteren en behandelen van huidandoeningen, wat relevant is omdat de eerste symptomen van lepra huidvlekken zijn. Sinds 2023 is de SkinApp die ontwikkeld werd door de Leprastichting overgenomen door de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en samengevoegd met de [WHO Skin NTD App](#). Ook richt de Leprastichting zich op het voorkomen van stigma en discriminatie tegen mensen die lepra (van dichtbij) hebben meegemaakt. Het beëindigen van discriminatie, stigma en vooroordelen is fundamenteel voor het beëindigen van lepra.

Naast met de Wereldgezondheidsorganisatie werkt de Leprastichting ook met andere internationale partners samen om onze impact te vergroten. Onze interventies zijn verder nauw verbonden met de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties die zich richten op gezondheidszorg, armoede, het verminderen van ongelijkheid en het aangaan van partnerships om onze doelen te behalen ([UN SDG 1, 3, 5, 10, 17](#)).

De Leprastichting werkt aan *een wereld zonder Lepra* door drie strategieën te hanteren: *Geen Besmettingen, Geen Handicaps, Geen Uitsluiting*

- [Geen Besmettingen](#): We stoppen de overdracht van de leprabacterie door vroegtijdige opsporing, behandeling en preventie voor contacten van leprapatiënten: We breken de overdrachtsketen van de leprabacterie door vroegtijdige opsporing en behandeling van patiënten, alsook het geven van preventieve antibiotica aan hun contacten.
- [Geen Handicaps](#): We voorkomen nieuwe handicaps bij leprapatiënten tijdens en na behandeling en bevorderen hun mentale welzijn.
- [Geen Uitsluiting](#): We streven naar inclusieve samenlevingen en verbeteren het leven van leprapatiënten door hun rechten te bevorderen en barrières voor diensten en gemeenschapsactiviteiten weg te nemen.

¹ Data van de Wereldgezondheidsorganisatie, gepubliceerd in 2023. Data uit 2023 is nog niet beschikbaar. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/372812/WER9837-eng-fre.pdf?sequence=1>

Geen Besmettingen

De Leprastichting streeft ernaar om de overdracht van de leprabacterie te stoppen en [nieuwe besmettingen te voorkomen](#) door contacten van leprapatiënten te screenen en preventieve behandeling (single-dose rifampicin post-exposure prophylaxis, [SDR-PEP](#)) te bieden vóóordat symptomen optreden. We werken actief aan het opschalen van SDR-PEP en onderzoeken nieuwe implementatie strategieën en antibioticacombinaties in samenwerking met ministeries van Volksgezondheid en kennisinstituten wereldwijd. Ons doel is om tegen 2040 een wereld zonder lepra te bereiken door middel van vroege diagnose en preventieve medicijnen.

Droomfondsproject Stop leprabesmetting! (PEP++)

Het onderzoeksproject [Stop leprabesmetting! \(PEP++\)](#), gefinancierd vanuit het [Droomfondsproject van de Nationale Postcode Loterij](#), heeft in 2023 enorme vooruitgang geboekt in India, Nepal, Brazilië en Bangladesh. Dit onderzoek vergelijkt de effectiviteit van een versterkte preventieve behandeling (PEP++, een combinatie van twee soorten antibiotica) tegen lepra, met de standaard preventieve behandeling (SDR-PEP) voor contacten van leprapatiënten. Het aantal participanten dat meedoet aan het onderzoek is gestegen van 7.750 in januari 2023 tot 113.000 in december. Hierdoor is nu 70% van het streefdoel van 161.888 contacten van patiënten gehaald. Dit vormt een cruciaal onderdeel van het onderzoek en markeert een belangrijke mijlpaal in het behalen van de projectdoelen begin 2024!

Binnenkort zal het onderzoek een nieuwe fase ingaan, waarbij huis-aan-huis screening op lepra wordt uitgevoerd en preventieve behandeling (SDR-PEP) wordt aangeboden in gebieden met een verhoogd risico op lepra. In deze gebieden worden de geografische locaties van lepra patiënten verzameld en geanalyseerd. Met deze gegevens kunnen cluster kaarten worden gemaakt die weergeven waar de meeste verspreiding van lepra plaats vindt en waar dus een intensievere, en bredere PEP aanpak nodig is.

In de laatste PEP++ onderzoeksfase zullen alle landende participanten opvolgen om te zien wie lepra heeft ontwikkeld in de twee jaar na de preventieve behandeling, een proces dat al van start is gegaan in Brazilië in oktober 2023.

PEP4LEP²

[PEP4LEP](#) onderzoekt de beste methoden voor het screenen en voorkomen van lepra in Mozambique, Ethiopië en Tanzania. Donoren van dit project zijn EDCTP2 (gesteund door de Europese Unie) en het Leprosy Research Initiative (LRI). Dertigduizend contacten van leprapatiënten in deze drie landen worden gescreend op lepra en andere huidaandoeningen, waarbij ze preventieve antibiotica (SDR-PEP) krijgen indien nodig. Het project omvat twee interventies: **1)** het organiseren van [‘check-je huid’-evenementen](#) in gemeenschappen (“community skin camps”), en **2)** het screenen

² Dit project is onderdeel van het EDCTP2 programma wat wordt gesteund door de European Union (project nummer RIA2017NIM-1839-PEP4LEP); het heeft ook steun gekregen van het Leprosy Research Initiative (LRI; project nummer 707.19.58).

en behandelen van contacten van leprapatiënten via gezondheidscentra. De Leprastichting is de coördinator van dit project met 12 internationale partners.

Ondanks voortdurende medicatietekorten in met name Mozambique heeft het project in 2023 een paar belangrijke resultaten bereikt. In de drie landen zijn er in 2023 3.919 contacten van leprapatiënten gescreend op lepra en ander huidziekten. Van deze contacten zijn 60 nieuwe lepra patiënten gediagnosticeerd en 1.468 mensen met een andere huidafwijking. SDR-PEP is uitgedeeld aan 3.572 mensen in Ethiopië, Mozambique en Tanzania.

Ready4PEP

Met Ready4PEP implementeren we SDR-PEP in Mozambique en Nigeria en verbeteren we de zorg voor mensen die leven met de gevolgen van lepra. Ondanks enkele hindernissen, zoals een tekort aan het PEP-medicijn rifampicine en de soms onveilige omstandigheden in enkele Ready4PEP-districten, slaagden onze teams erin om 13.883 naaste contacten van leprapatiënten te onderzoeken op leprasymptomen en te behandelen met SDR-PEP. Bovendien hebben de trainingen van gezondheidswerkers en lepragemeenschapswerkers geleid tot de vroegtijdige detectie en behandeling van 607 nieuwe patiënten. Daarnaast laten zowel nieuwe als bestaande zelfzorggroepen aanzienlijke vooruitgang zien in de wondgenezing van leprapatiënten, en signaleren we een afname van stigma en discriminatie. Onlangs deelde een gezondheidswerker voor lepra in Nigeria het volgende: *"Toen ik hem [een mogelijke leprapatiënt] zag, verwees ik hem direct door voor een huidonderzoek omdat zijn symptomen precies overeenkwamen met wat mij tijdens de training over lepra werd verteld. De patiënt was erg dankbaar dat het Ready4PEP-project maatschappelijk werkers voor lepra heeft opgeleid; anders zou hij onwetend zijn gebleven over zijn diagnose."*

Lepravaccin: LepVax

De Leprastichting draagt bij aan de ontwikkeling van [LepVax](#), een lepravaccin dat is ontstaan uit samenwerking met partners zoals Infectious Disease Research Institute in Seattle, U.S., American Leprosy Missions (ALM) en Leprosy Research Initiative (LRI). Vroege studies met LepVax tonen veelbelovende resultaten op het gebied van leprapreventie en -behandeling. De medisch directeur van de Leprastichting maakt deel uit van de LepVax Vaccine Advisory Group, die aanbevelingen doet voor het onderzoekstraject. Vaccinonderzoek is een langdurig en zorgvuldig traject. Na succesvolle veiligheidstests bij gezonde vrijwilligers eerder, volgt er nu een fase waarbij het vaccin wordt getest onder mensen die het meest vatbaar zijn voor lepra. Eerste resultaten hiervan worden eind 2024 verwacht.

Geen Handicaps

Lepra kan blijvende zenuwschade en fysieke handicaps veroorzaken, waaronder blindheid en beperkingen aan handen en voeten. De Leprastichting richt zich op het [voorkomen van handicaps](#) alsook het voorkomen dat bestaande handicaps verergeren door het stimuleren van vroege diagnose en adequate leprabehandelingen. In zelfzorggroepen leren leprapatiënten over hand-, voet-, oog- en wondverzorging om verergering van wonden en handicaps te voorkomen. In veel van deze groepen vindt integratie plaats: ze bestaan niet alleen uit mensen die lepra hebben (gehad), maar ook uit mensen die getroffen zijn door andere ziekten die handicaps kunnen veroorzaken. We bevorderen in ons werk daarnaast mentale gezondheid en de weerbaarheid van mensen die gediagnosticeerd zijn met lepra, aangezien velen te maken krijgen met depressie, angst en/of zelfmoordgedachten, zelfs lang nadat ze zijn genezen van de ziekte.

Belangrijke resultaten van ons werk in 2023

In **Mozambique** is het Nationale Geïntegreerde Plan voor de bestrijding van verwaarloosde tropische ziekten (NTDs) goedgekeurd door het ministerie van Volksgezondheid. Op advies van de Leprastichting zijn in dit plan nu ook lepra en de succesvolle inclusieve zelfzorggroepen als innovaties opgenomen.

Tijdens een evaluatievergadering van zelfzorggroepen in **Brazilië** werd nogmaals duidelijk hoe belangrijk deze aanpak is. Een nieuwe groep in de gemeente Ariquemes liet een daling zien in het aantal ziekenhuisopnames als gevolg van lepracomplicaties, evenals een afname in lepra immunoreacties. Ook het aantal patiënten dat vroegtijdig de leprabehandeling staakte daalde.

In **India** zijn 32 zelfzorggroepen opgezet voor 756 mensen met lepra en 111 met lymfatische filariasis. In 64% van de gevallen werden leprazweren genezen door zelfzorg, terwijl 67% van de mensen met zwellingen in hun benen door filariasis verbetering zag dankzij de zelfzorggroepen. Bovendien zijn veel eerstelijns gezondheidswerkers getraind in zelfzorgeducatie en het onderzoeken van zenuw schade. NLR India heeft daarnaast 492 leprapatiënten voorzien van hulpmiddelen en 67 personen een hersteloperatie geboden.

Een project dat in samenwerking met lokale gezondheidsposten in **Indonesië** op Sulawesi en Noord-Molukken was opgezet om voormalige leprapatiënten na hun medicatie te blijven volgen, is nu uitgebreid naar West-Java. Van de 214 geholpen mensen waren 68 in staat om zelfstandig gezondheidsposten te bezoeken, terwijl 146 patiënten thuis werden bezocht. Het aantal ernstige lepra-immunoreacties is sterk verminderd, en aanwezige zweren op handen en voeten grotendeels zijn genezen.

Geen Uitsluiting

Mensen die getroffen zijn door lepra worden vaak de toegang ontzegd tot fundamentele mensenrechten. De Leprastichting richt zich op het aanpakken van meerdere factoren die bijdragen aan [uitsluiting](#), waaronder het bestrijden van discriminerende wetten, het verbeteren van de toegang tot zorg, het opheffen van belemmeringen door beperkingen, en het verminderen van stigma en discriminatie in gemeenschappen en de zorgsector. De Leprastichting besteedt verder aandacht aan de inclusie van mensen die lepra hebben ervaren binnen sociale en economische gemeenschapsactiviteiten, alsook andere sociale factoren die uitsluiting kunnen verergeren, zoals geslacht, etniciteit, armoede en een gebrek aan onderwijs.

Belangrijke resultaten van ons werk in 2023

De [NTD Inclusion Score Card \(NISC\)](#) is een zelfevaluatiemethode ontwikkeld voor organisaties die werken met verwaarloosde tropische ziekten (NTDs). Met de NISC kunnen zij hun prestaties meten en volgen op het gebied van inclusie en betekenisvolle participatie van personen die getroffen zijn door NTD's in beleids- en besluitvormingsprocessen binnen hun eigen organisatie. De Leprastichting is de coördinator van dit project, wat verder in samenwerking plaatsvindt met diverse partners uit de lepra- en NTD-sector. In 2023 is de tool is getest bij 12 organisaties. Tijdens de [NNN](#) conferentie in Tanzania is de NISC gelanceerd, hij is nu gratis beschikbaar via [Infolep](#).

NLR **Mozambique** bevorderde de deelname van lepra (ex-)patiënten aan provinciale werkgroepen die de nieuwe nationale wet voor Bevordering en Bescherming van de Rechten van Personen met een Handicap bespraken. Dankzij lobbyinspanningen worden leprapatiënten nu al opgenomen in sociale overheidsprogramma's in de provincie Nampula, wat uniek is in Mozambique. Dit succes dient als

voorbeeld voor nationale veranderingen; een nieuwe nationale wet hierover wordt verwacht begin 2024.

NHR **Brazilië** gebruikte sociale media om de rechten van getroffen personen aan te kaarten, bijvoorbeeld over het belang van inclusieve zelfzorggroepen. Twee belangengroepen van en voor mensen met lepra zijn opgezet met ondersteuning van NLR **Nepal**, in twee provincies.

In 2023 zijn er in **India** 47 nieuwe zelfhulpgroepen gevormd, waarbij 375 personen zijn getraind in de organisatie van deze groepen. In totaal hebben 1.789 groepsleden door deze zelfhulpgroepen en ondersteuning vanuit NLR India toegang gekregen tot voorzieningen waar ze vanuit overheidswege recht op hebben, zoals een toelage of openbaarvervoerspas voor mensen met een beperking. Daarnaast hebben 791 mensen op deze manier fysieke hulpmiddelen ontvangen.

Onze gemeten impact

Om ons doel – een wereld zonder lepra – te behalen, volgen en evalueren we de resultaten en impact van onze projecten. In het afgelopen jaar hebben we samengewerkt met de organisatie [Results in Health](#) om een alliantie-brede evaluatie uit te voeren van projecten gericht op de inclusie van mensen die lepra hebben (gehad). Op die manier willen we meer inzicht krijgen in de impact van ons werk en zien welke strategieën het meest succesvol zijn om vooruitgang te versnellen.

In 2020 en 2021 zagen we een daling in het aantal nieuwe leprapatiënten. Dit kwam uiteraard door de coronapandemie. Sinds 2022 zijn de gezondheidsdiensten weer actiever in het opsporen en zien wij het aantal weer stijgen. In 2023 hebben we in de meeste landen een verdere stijging gezien in het aantal **nieuw ontdekte leprapatiënten** (van 33.724 in 2022 naar **45.241 in 2023**). Ook het **aantal kinderen** waarbij lepra is ontdekt is gestegen (van 1.609 naar **2.368**).

Om de overdracht van lepra te stoppen, richten we ons op de leprapreventie door middel van preventieve medicatie (PEP). In 2023 hebben we meer contacten kunnen bereiken die PEP ontvingen en heeft NLR PEP geïntroduceerd – in samenwerking met lokale overheden - in gebieden waar dit nog niet gegeven werd aan de contacten van leprapatiënten. In 2023 zijn ruim **447.000 contacten in 301 districten/regio's preventief behandeld**. Dit is inclusief contacten van leprapatiënten in Bangladesh, Ethiopië, Nigeria en Tanzania, waar we Leprastichting-projecten voor preventieve medicatie uitvoeren via partnerorganisaties.

We richten ons ook op het trainen van gezondheidswerkers. In 2023 hebben we meer dan **8.500 gezondheidsmedewerkers getraind** in het herkennen van lepra, heb geven van leprabehandeling en preventieve medicatie alsook in het voorkomen van handicaps. We hebben meer dan **9.900 gezondheidsmedewerkers bewust gemaakt van het effect van stigma** en hoe dit verkleind kan worden.

We werken actief samen met organisaties, zoals verenigingen van mensen met handicaps of mensen die getroffen zijn door lepra, gemeenschappen in gebieden waar lepra voorkomt en medische instellingen. In 2023 hebben we meer dan **1.450 groepen en organisaties bewust gemaakt van de rol van stigma** en ondersteund bij het nemen van maatregelen om de rechten en zorgen van mensen die getroffen zijn door lepra onder de aandacht te brengen. Bovendien hebben we bijgedragen aan het **verbeteren van de sociaaleconomische situatie van ongeveer 4.000 getroffen personen**. Dit draagt bij aan meer inclusieve samenlevingen.

Continu leren in de alliantie

Beperkte [lepra-expertise](#) op alle niveaus is een uitdaging in bijna alle landen waar lepra voorkomt. Dit probleem neemt toe omdat veel lepradeskundigen binnenkort met pensioen gaan. De Leprastichting en alle alliantiepartners zetten daarom hoog in op het versterken van capaciteit en behoud van gekwalificeerd personeel. Het project Technische Capaciteitsopbouw in Actie, gelanceerd in 2021, boekte afgelopen jaar vooruitgang met online en fysieke trainingen en een mentorprogramma. Daarnaast organiseerde de Leprastichting samen met partners, waaronder [InfoNTD](#), een succesvolle sessie over leren binnen de NTD-bestrijding op de [NNN conferentie](#) in Tanzania. In het Lift Leprosy Learning-project, opgezet in 2023 met nationale en internationale partners waaronder de WHO, wordt gewerkt aan verbeterde trainingsmaterialen en toegankelijke online cursussen op het nieuwe leerplatform e-learning op InfoNTD. Dit project wordt in 2024 verder ontwikkeld.

Partners en netwerken

Om een wereld zonder lepra te bereiken, is samenwerking met verschillende partners essentieel. We werken daarom samen met ministeries van Volksgezondheid in landen waar lepra voorkomt, organisaties van mensen met een handicap, kennisinstituten en universiteiten en andere organisaties gericht op verwaarloosde tropische ziekten. Hieronder een lijst van belangrijke partners en netwerken waaraan de Leprastichting deelneemt:

[Infolep](#) en [InfoNTD](#) zijn twee online informatieplatformen voor professionals op het gebied van lepra en verwaarloosde tropische ziekten (NTDs), waar kennis en informatie gemakkelijk toegankelijk zijn. De Leprastichting ondersteunt deze platforms financieel en de werknemers van Infolep- en InfoNTD-team worden door de Leprastichting gecontracteerd.

[Leprosy Research Initiative \(LRI\)](#) financiert strategisch onderzoek naar lepra, waarbij de Leprastichting een sleutelrol speelt als mede-oprichter en actieve partner.

De Leprastichting werkt nauw samen met de [World Health Organization \(WHO\)](#), bijvoorbeeld om technische richtlijnen te ontwikkelen.

Het [Global Partnership for Zero Leprosy \(GPZL\)](#) zet zich in voor het beëindigen van lepra door middel van samenwerking en innovatie, waarbij de Leprastichting een rol speelt in de leiding en activiteiten.

De [International Federation of Anti-Leprosy Associations \(ILEP\)](#) speelt een cruciale rol in de wereldwijde strijd tegen lepra, waarbij de Leprastichting betrokken is als lid en de medisch directeur als voorzitter van de technische commissie.

[IDEA](#) is een wereldwijd netwerk van personen die lepra hebben ervaren. IDEA staat ervoor dat mensen die met lepra te maken hebben gehad, het recht hebben om volledig en gelijkwaardig deel te nemen aan de samenleving, zonder discriminatie en met dezelfde kansen en waardigheid als anderen.

De [Dutch Coalition for Disability in Development \(DCDD\)](#) en de [Dutch Global Health Alliance \(DGHA\)](#) zijn platforms waar de Leprastichting als lid een actieve rol speelt bij het bepleiten van betere beleidsmaatregelen op het gebied van inclusie voor mensen met een beperking en mondiale gezondheid.

De Leprastichting werkt ook samen met andere belangrijke partners zoals [COR-NTD](#), de [NTD NGO Network \(NNN\)](#) en het [Erasmus MC](#) aan onderzoek, beleidsbeïnvloeding, kennisdelen en capaciteitsopbouw binnen de leprabestrijding.

Hoofdstuk 4 – Hoogtepunten 2023

In ons Droomfondsproject '[Stop leprabesmetting!](#)' zoeken we bewijs voor de effectiviteit van verbeterde preventieve medicatie om lepra te bestrijden. In dit onderzoeksproject konden we de deelname van mensen in de vier landen - Bangladesh, Brazilië, India en Nepal - verhogen van bijna 8.000 eind december 2022 tot ongeveer 113.000 een jaar later. Dit betekent dat 70% van de volledige steekproef van deelnemers aan het onderzoek ofwel het huidige preventieve medicijn of de nieuwe variant heeft ingenomen. De effectiviteit van deze nieuwe methode wordt aan de hand van de resultaten snel onderzocht. Dit alles is mogelijk dankzij de sterke samenwerking met de Nederlandse Postcode Loterij en Leprazending Internationaal.

In Mozambique komen we op steeds meer afgelegen plekken om daar gezondheidswerkers te trainen in het herkennen en diagnosticeren van lepra. Ook hebben we verder ingezet op het preventief behandelen van leprapatiënten.

In Nepal hebben we in gesprekken met de lokale overheden ervoor gezorgd dat op meer plekken lepra preventief behandeld wordt. We zetten in op een halvering van het aantal patiënten binnen 5 jaar. Dat is een enorme versnelling vergeleken met de halvering die we de afgelopen 40 jaar hebben bereikt.

In Brazilië hebben we 200 nieuwe gezondheidswerkers opgeleid in twee nieuwe gebieden waar we eerder geen lepradiagnoses konden stellen.

Onze [SkinApp](#), die we hebben ontwikkeld voor gezondheidswerkers om de eerste symptomen van lepra te herkennen, is geïntegreerd in de app van de Wereldgezondheidsorganisatie, waardoor nog meer gezondheidswerkers in staat zijn om de eerste symptomen van lepra te herkennen. Zo is de kennis om lepra te herkennen voor nog meer gezondheidswerkers wereldwijd beschikbaar en kunnen we nog meer mensen met lepra opsporen.

In Indonesië hebben we onze werkzaamheden uitgebreid naar zeven nieuwe districten. En we zijn een grote landelijke campagne gestart om discriminatie van mensen met lepra te stoppen. Het bijkomende resultaat was bijzonder: mensen die vermoedden dat ze lepra hadden, besloten zich te laten controleren en werden, als ze de ziekte hadden, behandeld.

Gedurende 2023 had de Leprastichting een coördinerende rol bij de ontwikkeling van de NTD Inclusion Score Card (NISC). De NISC stelt organisaties in staat om inclusie en betekenisvolle participatie van personen getroffen door verwaarloosde tropische ziekten, zoals lepra, te volgen en te meten in beleids- en besluitvormingsprocessen. In september waren verschillende collega's betrokken bij de lancering van de NISC op een conferentie over vergeten tropische ziekten in Tanzania. Het proces heeft de Leprastichting geholpen te identificeren wat al goed gaat in de manier waarop we personen getroffen door lepra betrekken bij ons werk, we hebben ook gebieden voor verbetering geïdentificeerd en zullen zeker aan deze punten werken in 2024! De NTD Inclusion Score Card is te vinden op www.infond.org/nisc.

Wetenschap is kennis. Wetenschap is vooruitgang. Wetenschap brengt ons dichterbij een wereld zonder lepra. Leprastichting medewerkers publiceren regelmatig wetenschappelijke artikelen in gerenommeerde wetenschappelijke tijdschriften. In 2023 zijn [artikelen](#) gepubliceerd over stigma, preventie, financiering van lepra en meer.

Hoofdstuk 5 – Onze Organisatie

Samenstelling personeel

In totaal werken ca. 250 mensen bij de (alliantie)kantoren van de Leprastichting. Op het internationale kantoor in Nederland waren eind 2023 39 medewerkers (36 fte) en een aantal vrijwilligers en stagiairs werkzaam. Bij de andere alliantie-kantoren werken in Mozambique 17 medewerkers, India 49 medewerkers, Indonesië 41 medewerkers, Nepal 47 en Brazilië 48 medewerkers.

Ziekteverzuimpercentage

Het verwachte verzuimpercentage van de Leprastichting is 4,1%. Het verzuimpercentage in 2023 was beduidend lager, namelijk 1,4%, een flinke daling ten opzichte van 5,6% in 2022. Tot het einde van het jaar waren er geen langdurig zieken. Eind november is een medewerker langdurig uitgevallen waardoor het verzuimpercentage in het laatste kwartaal is gestegen naar 3,8%. Ook is de meldingsfrequentie in het laatste kwartaal gestegen. Het langdurig verzuim en de hogere meldingsfrequentie hebben de aandacht van de Arbodienst, HR en het management.

In januari en februari vond (op vrijwillige basis) een Preventief Medisch Onderzoek (PMO) plaats. Het belangrijkste doel van het onderzoek is het beantwoorden van de vraag hoe de arbeidsomstandigheden in de organisatie eventueel kunnen worden verbeterd. Daarnaast wordt gekeken hoe gezond gedrag gestimuleerd kan worden, zodat medewerkers gezond en gemotiveerd blijven en het intensieve werk fysiek en mentaal als minder belastend ervaren.

74% van de medewerkers deed mee. Alle deelnemende medewerkers hebben in een beveiligd gezondheidsportaal hun eigen gezondheidsprofiel én de hieruit volgende persoonlijke adviezen teruggekoppeld gekregen. De (anonieme) groepsrapportage geeft inzicht in de gezondheid van de medewerkers van de Leprastichting. Waar mogelijk wordt een vergelijking gemaakt met een gemiddelde van 'werkend Nederland'. Daarin verschilt onze organisatie nauwelijks ten opzichte van 'werkend Nederland'. Opgemerkt wordt dat een goede mentale gezondheid steeds meer van belang is. Collega's ervaren een hoge werkdruk. Volgens onze consultant duurzame inzetbaarheid bij Arbodienst Richting komt dat vaker voor bij goedgebouwde organisaties: "Hoge emotionele en mentale stress zien we vaker bij ideële organisaties zoals de Leprastichting vanwege de enorme betrokkenheid bij het werk en de doelstelling."

Naar aanleiding van de uitkomsten van het preventief medisch onderzoek zijn al een aantal vervolgstappen gezet. Zo staat elke week vers fruit in de keuken en is tijdens de inspiratieweken aandacht voor vitaliteit. Gezondheid is ook een onderwerp dat besproken zal worden tijdens de jaargesprekken.

Werkomgeving en omstandigheden

Een kantoor- en thuiswerkregeling is opgesteld waarin staat wat de Leprastichting van haar medewerkers verwacht en wat de medewerkers van de Leprastichting mag verwachten. Hierin staan ook een aantal veiligheidsaspecten en huishoudelijke taken. De regeling is als bijlage aan het Reglement arbeidsvoorwaarden toegevoegd.

Risico Inventarisatie en Evaluatie

De Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) geeft een goed beeld van de belangrijkste risico's binnen de organisatie op het gebied van gezond en veilig werken. In 2019 is er voor het laatst een RI&E bij de Leprastichting gedaan. Sinds die tijd is het een en ander veranderd met betrekking tot de arbeidsomstandigheden, medewerkers werken bijvoorbeeld meer vanuit huis. In april 2024 wordt een nieuwe RI&E uitgevoerd door de Arbodienst Richting bij de Leprastichting.

Personeelsvertegenwoordiging

De medezeggenschap van de Leprastichting bestaat uit een personeelsvertegenwoordiging (PVT) van minimaal drie medewerkers. De PVT adviseert de directeur over geplande veranderingen binnen de organisatie, geplande wijzigingen in arbeidsvoorwaarden die meer dan 25% van de medewerkers die werkzaam zijn op het kantoor in Nederland aangaan.

In 2023 waren de belangrijkste aandachtspunten (1) vernieuwen van functieprofielen en het functiehuis, (2) projectmatig werken binnen de organisatie, (3) mede organiseren van een *onboarding*-dag voor nieuwe medewerkers en (4) samenwerking verbeteren tussen verschillende teams/afdelingen.

De PVT heeft in 2023 twee personeelsbijeenkomsten georganiseerd. Daarnaast gaf de PVT advies aan de directie over het taalbeleid, reisbeleid, de implementatie van uitkomsten van het medewerkersonderzoek uit 2022 en aanpassingen van de kantoorinrichting. Twee PVT-leden zaten in de adviescommissie voor de benoeming van een nieuwe voorzitter voor de Raad van Toezicht van de Leprastichting.

Risicoanalyse en -beheersing

De alliantieleden van de Leprastichting en de afdelingen op het internationale kantoor voeren jaarlijks een risicoanalyse uit. Deze analyse identificeert de belangrijkste bedreigingen voor (de continuïteit van) de activiteiten van de organisatie. Om de risico's te verminderen worden controlemaatregelen vastgesteld en uitgevoerd. In 2023 zijn vier financiële kwartaalrapportages opgeleverd, die besproken zijn door zowel het management als de Financiële Audit Commissie van de Raad van Toezicht van de Leprastichting. Deze zijn vervolgens gedeeld met de Raad van Toezicht.

In control verklaring

De Leprastichting heeft een risicobeoordeling uitgevoerd door mogelijke risico's te identificeren, de waarschijnlijkheid van optreden te evalueren, en de impact te beoordelen. Het management heeft maatregelen getroffen om deze risico's te bewaken, vroegtijdig te waarschuwen en de kans dat ze zich voordoen en de impact te minimaliseren. De Financiële Audit Commissie en de Raad van Toezicht hebben het vertrouwen uitgesproken dat de Leprastichting voldoende invloed heeft op de geïdentificeerde risico's.

Kwaliteitssysteem (ISO)

Het ISO9001:2015 certificaat is succesvol behaald in september 2023. Hierdoor ontvingen wijde verlenging van de ISO9001:2015 en de branche specifieke ISO 9001:2015 Partos certificeringen tot en met 2026. Voor 2024 staat een controleaudit gepland die ieder jaar uitgevoerd dient te worden. De resultaten van de audit waren positief, de auditor omschreef de organisatie als een organisatie die "in de afgelopen periode een adequate vernieuwing en verbetering van haar kwaliteitsmanagementsysteem heeft doorgevoerd".

Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF)

De CBF-Erkenning is hét keurmerk voor goede doelen in Nederland. Alleen goede doelen die aan strenge kwaliteitseisen voldoen krijgen de Erkenning. De Leprastichting heeft al jaren een CBF-erkenning. Ook in 2023 heeft de Leprastichting zich weer laten toetsen, door mee te doen de Jaarlijkse Controle en Reflectie van het CBF. Hierin is vastgesteld dat de Leprastichting voldoet aan de normen van het CBF en blijft de erkenning gehandhaafd.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Het naleven van de Algemene Verordening Gegevensbescherming is een belangrijk aandachtspunt voor de organisatie en een essentieel onderdeel van de dagelijkse activiteiten. De Leprastichting heeft een functionaris voor gegevensbescherming en privacy aangesteld die de gang van zaken in onze organisatie onderzoekt en hierover rapporteert aan de directie. De naleving en beveiligingsmaatregelen die in 2022 getroffen waren, zijn voortgezet en versterkt. De Leprastichting heeft ervoor gezorgd dat alle leveranciers in lijn met de AVG werken. Met nieuwe samenwerkingspartners zijn afspraken gemaakt met betrekking tot de uitwisseling van gegevens en bijbehorende beveiligingsmaatregelen.

IT en andere investeringen

De upgrade van het financiële systeem is afgerond. Er is een nieuw IT beveiligingsbeleid opgesteld en er is een start gemaakt met de acties die hieruit voortkomen. In verband met de toename van hybride overleggen is een nieuw presentatiescherm aangeschaft in de grote vergaderzaal.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Conform de Richtlijnen voor Financieel Beheer van Fondsenwervende Instellingen, uitgegeven door Goede Doelen Nederland (de Nederlandse brancheorganisatie voor erkende goede doelen), is het voornaamste doel bij het beheer van reserves en fondsen om hiermee op een verantwoorde wijze om te gaan. Overeenkomstig ons investeringsbeleid worden uitsluitend financiële producten geselecteerd die worden aangeboden door overheden en bedrijven die de mensenrechten respecteren, kinderarbeid afwijzen en hun activiteiten duurzaam beheren.

De Leprastichting streeft ernaar om CO₂-neutraal te opereren. Net als in voorgaande jaren werd in 2023 de CO₂-uitstoot van vliegreizen, kantoorverwarming en drukwerk gecompenseerd door bijdragen aan duurzame energieprojecten. De totale uitstoot in 2023 bedroeg 127 ton CO₂ en is hiermee gelijk gebleven aan de uitstoot in 2022.

In het beleid van de Leprastichting is opgenomen dat er terughoudendheid betracht wordt bij het maken van reizen, waarbij indien mogelijk vervangende opties worden gezocht. Als reizen toch noodzakelijk is, wordt er bij afstanden van minder dan 1.000 kilometer gezocht naar alternatieven voor vliegreizen. Daarnaast staan in onze kantoor- en thuiswerkregeling een aantal maatregelen hoe de organisatie en medewerkers bij kunnen dragen aan klimaatbewustzijn.

Integriteit

We werken met kwetsbare groepen mensen waar wij met respect en waardigheid mee om willen gaan. Donateurs vertrouwen ons financiële middelen toe, die de Leprastichting en partners verantwoord besteden en met de grootst mogelijke integriteit behandelen. Wij stellen kwaliteitsnormen op voor het beleidskader voor integriteit voor alle leden van de NLR-alliantie. Dit kader bestaat uit:

- Het algemene integriteitsbeleid
- De gedragscode
- Klachten- en klokkenluidersregeling
- Beleid tegen fraude en corruptie
- Beleid inzake ongepast gedrag
- Communicatiebeleid en crisisprotocol

Bij de transitie van het voormalige landenkantoor in India naar zelfstandige NGO is NLR India geadviseerd over het ontwikkelen en bewaken van positieve arbeidsverhoudingen.

Per 1 december 2022 heeft de Leprastichting een nieuwe externe vertrouwenspersoon. Ter introductie is er een online sessie georganiseerd voor alle medewerkers over de rol van de vertrouwenspersoon en ongewenst gedrag. De vertrouwenspersoon heeft in 2023 drie meldingen ontvangen die voor haar geen aanleiding waren om ongevraagd te adviseren.

Gelijkwaardigheid en inclusie

De Leprastichting streeft ernaar bij te dragen aan een meer rechtvaardige samenleving. Het doel is om een organisatie te zijn waarvan de personeelssamenstelling en organisatiecultuur de diversiteit van de samenleving weerspiegelen en onze missie ondersteunen.

In 2023 is een “Gender Equality Plan” ontwikkeld en gepubliceerd waarin de Leprastichting zich committeert tot het promoten en hooghouden van gendergelijkheid binnen ons werk. Daarnaast is een werkgroep samengesteld met afvaardiging van alle afdelingen om te onderzoeken hoe we, individueel en als organisatie, verder kunnen verbeteren op het gebied van inclusie en gelijkwaardigheid. Een aantal eerste stappen zijn gezet; een inventarisatie is gemaakt van de huidige processen en activiteiten die bijdragen op dit gebied om inzicht te krijgen in wat gedaan wordt. Daarnaast hebben collega’s deelgenomen aan diverse externe kennissessies. Dit heeft geleid tot meer kennis, inzicht en aanpassingen in onder andere communicatie en inclusieve werving.

Governance

De Raad van Toezicht is het hoogste bestuursorgaan van de Leprastichting. Zij houdt toezicht op het functioneren van de directeur, Linda Hummel, het beleid en de algemene gang van zaken. De directeur is verantwoordelijk voor het management van de organisatie. De verdeling van verantwoordelijkheden tussen de Raad van Toezicht en het management is gedetailleerd vastgelegd in de statuten en reglementen. Leden van de Raad van Toezicht dienen maximaal twee termijnen van vier jaar. De Raad van Toezicht voldoet aan de criteria van de Wet Bestuur en Toezicht, die onder andere diversiteit op basis van geslacht vereist, en bestaat in 2023 uit drie vrouwelijke leden en drie mannelijke leden.

Verslag Raad van Toezicht 2023

Inleiding

In het bestuursverslag zijn de resultaten, belangrijkste gebeurtenissen, (internationale) ontwikkelingen en prioriteiten beschreven en wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde beleid. In dit verslag van de Raad van Toezicht wordt in aansluiting daarop verslag gedaan van het toezicht op dit gevoerde beleid aan de hand van de volgende onderwerpen: het toezichtsmodel, de samenstelling van de Raad van Toezicht, de werkwijze met commissies, belangrijkste onderwerpen en activiteiten, de zelfevaluatie en de bezoldiging.

Deze werkzaamheden van de Raad van Toezicht hebben plaatsgevonden onder de bezielde leiding van Bram van Ojik, die eind 2023 zijn tweede termijn vervolmaakte. De Raad wil op deze plaats nogmaals haar grote dank uitspreken voor zijn deskundigheid, betrokkenheid en inzet voor de Leprastichting.

RvT-RvB model

De Leprastichting werkt met het ‘Raad van Toezicht – Raad van Bestuur’-model en volgt daarbij de richtlijnen over good governance van Goede Doelen Nederland en het wettelijk kader waaronder de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen. Binnen de kaders zoals vastgesteld door de Raad van Toezicht ligt de eindverantwoordelijkheid voor het beleid en het management bij de directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht volgt het bestuursbeleid kritisch, monitort de uitkomsten hiervan en bewaakt de continuïteit van de organisatie en dienstverlening. Daarbij houdt ze de belangen van de diverse stakeholders in het oog.

Samenstelling Raad van Toezicht

De heer A. van Ojik

Voorzitter RvT, voorzitter Remuneratie Commissie

Tweede termijn, tot 1 januari 2024

- Chair, Window to Russia (Raam op Rusland)
- Voorzitter Convenant Dierwaardige Veehouderij (tot 30 maart 2023)
- Lid Adviesraad Internationale Vraagstukken (vanaf 1 juli 2023)

Mevrouw E.J.C. Bongers

Vice-Voorzitter RvT, lid Remuneratie Commissie

Tweede termijn, tot 19 mei 2025

- CEO RIBW K/AM
- Vice-voorzitter Raad van Toezicht Dianet
- Lid governancecommissie van het Scheidsgerecht Gezondheidszorg

Mevrouw D.M.P.J. Go-Feij

Lid Financiële Auditcommissie (tot 1 april 2023)

Tweede termijn, tot 1 april 2023

- Directeur en eigenaar, Caraz Consultancy
- Lid examencommissie Management Studies, NCOI
- Gastdocent Fondsenwerving, Grant Making & Sponsoring, Hogeschool Windesheim
- Bestuurslid Vereniging de Hollandsche Molen
- Bestuurssecretaris Stichting Teenstra
- Bestuurslid Stichting Hoormij

De heer M.R.A. van Cleeff

Voorzitter Technische Commissie (tot 1 juni 2023)

Tweede termijn, tot 1 juni 2023

- Directeur Van Cleeff Consulting
- Bestuurslid, Foundation for the Global Fight Against Tuberculosis
- Lid van de International Union Against TB and Lung Disease.

De heer V. van Slingerland**Voorzitter Financiële Audit Commissie**

Eerste termijn, tot 31 december 2025

- Director Deloitte Accountancy & Advies B.V.

Mevrouw N. Tromp**Lid Technische Commissie**

Eerste termijn, tot 18 juni 2025

- Teamleider gezondheidssystemen, KIT Royal Tropical Institute
- Lid van de Nederlandse Vereniging voor Tropische Geneeskunde en Internationale Gezondheid

Mevrouw E.A.C. Ubbens**Lid Financiële Audit Commissie (vanaf 1 april 2023)**

Eerste termijn, tot 1 april 2027

- Advisor and executive coach

De heer M. Gidado**Voorzitter Technische Commissie (vanaf 1 juni 2023)**

Eerste termijn, tot 1 juni 2027

- Executive director KNCV Tuberculosis Foundation, Netherlands
- Chair Supervisory Board: Leprosy & Tuberculosis Relief Initiative Nigeria (LTN)
- Vice-Chair Supervisory Board: KNCV Tuberculosis, Nigeria
- Member Supervisory Board: Initiative for Prevention & Control of Tuberculosis and Lung Diseases (IPCTLD)

De heer H. Geels**Voorzitter (vanaf 1 januari 2024)**

Eerste termijn, tot 1 januari 2028

- Algemeen directeur/bestuurder Dille & Kamille International B.V.
- Voorzitter Raad van Toezicht Make-A-Wish Nederland
- Bestuurder KidsRights
- Steward Sumthing
- DGA Geels Beheer B.V.

Belangrijkste activiteiten en besluiten van de Commissies

De Raad van Toezicht werkt met drie commissies: de financiële auditcommissie, de technische commissie en de remuneratiecommissie.

De Financiële Audit Commissie kwam vier keer bijeen om een breed scala aan financiële aangelegenheden te evalueren. Een diepgaande analyse van onder andere de jaarbegroting, jaarrekeningen, toekomstige verplichtingen en beleggingsportefeuille werd uitgevoerd. Een kritische beoordeling van de effectiviteit van onze interne controle werd uitgevoerd, met vervolgacties op de bevindingen van interne en externe audits.

Bovendien hebben we ons gericht op het versterken van de lange termijn strategie ten aanzien van (preventief) fraude risicobeheer, het IT-programma en fondsenwerving.

De commissie heeft tevens met aandacht gekeken naar de naleving van huidige en opkomende wet- en regelgeving.

De Technische Commissie kwam tweemaal bijeen. Deze Commissie kon medewerkers en de Raad van Toezicht adviseren over de ontwikkelingen in de belangrijkste lepraprojecten en onderzoeken. Ook was de Technische Commissie nauw betrokken bij de ontwikkeling van de nieuwe meerjaren strategie.

De Remuneratiecommissie was actief voor de werving, selectie en benoeming en het inwerken van twee nieuwe Raad van Toezichtleden en de voorbereiding voor de benoeming van een nieuwe voorzitter. Vanwege de fase van het transformatieproces van de Leprastichting naar een internationale alliantie besloot de Raad van Toezicht de driejaarlijkse weging van het salaris van de directeur naar 2024 te verzetten.

Onderwerpen en activiteiten

In de vergaderingen in 2023 heeft de Raad van Toezicht onder andere het volgende besproken:

- De door de directeur-bestuurder gepresenteerde voortgang op de uitvoering van het jaarplan en budget; dit vond op kwartaalbasis plaats.
- De meerjaren-strategie 2024 – 2028, die in een extra vergadering werd goedgekeurd.
- De voortgang van het transitieproces: de volgende stap in de transitie van NLR Mozambique en NLR Brazilië naar onafhankelijke nationale NGO's werd goedgekeurd na succesvolle afronding van hun pre-audits; de laatste stap in de transitie van NLR India werd gezet, waarbij een advies over de ontwikkeling van HR werd uitgebracht.
- De benoeming van twee nieuwe Raad van Toezichtleden.
- In juni heeft de Raad van Toezicht het Jaarverslag en de Jaarrekeningen 2022 van de Leprastichting en van Leprosy Research Initiative in aanwezigheid van de externe accountant Dubois besproken en goedgekeurd.
- De ontwikkelingen in het Nationale Postcode Loterij Droomfondsproject "Stop leprabesmetting" (PEP++).
- De Raad van Toezicht heeft tijdens de decembervergadering de jaarplannen en begrotingen 2024 van de Leprastichting en van Leprosy Research Initiative goedgekeurd.

De Raad van Toezicht houdt via veldbezoeken contact met de praktijk van de leprabestrijding. Eén van de leden van de Raad van Toezicht nam deel aan de live bijeenkomsten van de NLR alliantie in Brazilië in oktober en bezocht het Droomfondsproject 'Stop leprabesmetting' ter plaatse.

Zelfevaluatie

In december heeft de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uitgevoerd. Op hoofdlijnen laat de evaluatie een positief beeld zien. Dit betreft zowel het functioneren van het team, de diversiteit binnen het team als de vergaderkwaliteit. De verbetering ligt primair in het nog bewuster sturen op de balans tussen bestuurder gestuurd versus toezicht gestuurd. Daarnaast is het inruimen voor voldoende tijd voor reflectie op de strategische thema's onverminderd van belang.

Na de benoeming van twee nieuwe leden werd een governance workshop georganiseerd onder professionele externe begeleiding. In de strategiesessie in september werd gereflecteerd op de alliantievorming en op basis van stellingen over de verdere ontwikkelingen van de alliantie in samenhang met internationale trends gediscussieerd.

Bezoldiging bestuurder

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het beloningsbeleid van de Leprastichting en stelt het salaris van de bestuurder vast conform de systematiek van Goede Doelen Nederland. Elke drie jaar herziet de Raad van Toezicht de beloning van de directie; de eerstvolgende herziening vindt plaats in 2024.

De Regeling beloning directeuren van goede doelen organisaties gebruikt drie criteria om de maximale normen voor het jaarinkomen te bepalen: omvang, complexiteit en organisatorische context. In totaal leidden deze criteria tot een totaalscore van 465 punten (gebaseerd op de BasisScore Directiefunctie scorekaart). In 2023 kwam dit neer op een maximaal gemiddeld jaarinkomen van €152.661 (vergeleken met €148.215 in 2022). Voor meer informatie wordt verwezen naar onderstaande tabel.

Beloning bestuurder

Naam	L. Hummel	L. Hummel
Functie	Directeur	Directeur
Dienstverband	2023	2022
Looptijd contract	Vast	Vast
Uren/week	40	40
Part-time percentage	100	100
Periode	1/1-31/12	1/1-31/12
Beloning in EUR	2023	2022
Jaarinkomen		
Brutosalaris	114.837	109.368
Vakantietoelage	9.187	8.749
Eindejaarsuitkering	4.593	4.375
Variabel inkomen	-	-
Totaal salaris	128.617	122.492
Sociale lasten (werkgeversbijdrage)	11.336	10.151
Pensioenlasten (werkgeversbijdrage)	17.438	15.965

Overige beloningen op termijn		
Totaal overige lasten en bijdragen	28.774	26.116

Totale beloning	157.391	148.608
------------------------	----------------	----------------

Voortgang Leprastichting alliantie

In 2023 zijn NLR India en NLR Indonesië als nationale NGO's onderdeel geworden van de alliantie. Ze hebben nu een eigen bestuur en zijn onafhankelijk van de Leprastichting in eigen land geregistreerd. NLR Nepal had deze stap al een jaar eerder gemaakt, terwijl NLR Mozambique en NHR Brazilië afgelopen jaar verdere stappen hebben gezet in de transitie naar eigenstandige organisaties. Met extern advies, waarbij deze twee organisaties zijn doorgelicht op transitie relevante zaken, zijn aanbevelingen gedaan voor verdere versterking en verzelfstandiging. Die worden nu opgevolgd zodat ook zij spoedig de laatste stap kunnen zetten.

Als alliantie, met eigenaarschap en leiderschap van deze NGO's op nationaal niveau, en onze gezamenlijke visie en missie, zetten we de strijd tegen lepra voort.

Vooruitblik

Geen nieuwe leprabesmettingen meer: dat is ons doel. Dat doel komt steeds dichterbij. Daarom komt het er nu op aan om vol in te zetten op die laatste stappen. In de periode 2022-2023 hebben we daartoe onze meerjarenstrategie 2024-2028 ontwikkeld, die ons helpt om met onze activiteiten op weg naar een wereld zonder lepra zo veel mogelijk impact te maken.

We hebben in de afgelopen jaren samen met onze partners veel tijd en energie geïnvesteerd in het ontwikkelen van innovatieve methodes om leprapatiënten op te sporen, overheden te helpen om medicijnen te verstrekken aan patiënten en om preventieve medicijnen in te zetten om verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Deze methodes zijn bewezen effectief in de gebieden en gemeenschappen waar zij tot nu toe zijn ingezet. Kort gezegd: we weten wat werkt. Nu is het tijd om die effectieve aanpak zo veel mogelijk op te schalen en uit te rollen in meer gebieden, ook op moeilijk bereikbare locaties. Opschaling van onze huidige succesvolle projecten is daarmee een van de speerpunten van onze meerjarenstrategie.

Het Nationale Postcode Loterij Droomfondsproject 'Stop leprabesmetting!' (PEP++) draagt bij aan het stoppen van leprabesmettingen, waarbij we onderzoek doen naar effectievere medicijnen om lepra te voorkomen. De klinische testperiode voor deze combinatie van preventieve medicatie liep gedurende 2022-2024. Vanaf nu zullen mensen die deze medicijnen hebben ontvangen gevolgd worden om te kijken of ze inderdaad beschermd zijn tegen het krijgen van lepra. Vanaf 2026 zullen de resultaten hiervan gepubliceerd en gedeeld worden. Als de PEP++ medicijncombinatie effectiever blijkt dan bestaande methoden om lepra te voorkomen zal dit ook buiten de huidige onderzoekslanden (Brazilië, India, Nepal en Bangladesh) worden uitgerold.

Het delen van resultaten en het opschalen van effectieve methoden om lepra te voorkomen zijn ook belangrijke vervolgstappen bij onze twee andere grote preventieprojecten: PEP4LEP en Ready4PEP. De resultaten van deze projecten zullen vanaf 2024 beschikbaar komen.

Het tweede speerpunt in onze meerjarenstrategie is beleidsbeïnvloeding van overheden op alle niveaus. Het gaat hierbij onder meer om het vasthouden en vergroten van de aandacht voor lepra door overheden in gebieden waar lepra veel voorkomt. We zullen overheden voortdurend blijven stimuleren om het elimineren van lepra in hun gezondheidsbeleid op te nemen en om fondsen vrij te maken voor de bestrijding van deze ziekte.

Onze rol hierbij ligt niet alleen in het benaderen van overheden, maar ook in het ontwikkelen van trainingen en bijscholing voor ambtenaren over bijvoorbeeld de inkoop van medicijnen en de distributie hiervan. Ook voor gezondheidswerkers die met de nieuwe preventieve methodes gaan werken, zullen we online en offline blijven trainen.

Deze nieuwe speerpunten betekenen een nieuwe fase voor de organisatie als geheel. Waar we ons vroeger richtten op zorg en ondersteuning, en later op onderzoek en innovatie, gaat het nu meer dan eerder om het faciliteren en opschalen van preventieve projecten. Uiteraard laten we de individuele leprapatiënten en hun sociale omgeving niet in de steek. Die ondersteuning blijft gegarandeerd, ook vanuit onze alliantie partners. De alliantieleden en het Nederlandse kantoor zullen in de komende jaren wel een omslag in expertise en activiteiten maken. Daarom willen we onze collega's met behulp van trainingen en andere kennisbevorderingsactiviteiten de tools in handen geven waarmee zij kunnen werken aan de nieuwe speerpunten.

De transitie naar een alliantie van zelfstandige kantoren is bijna voltooid. In 2024 zetten de kantoren in Mozambique en Brazilië de laatste stappen op weg naar verzelfstandiging, een grote mijlpaal! . In de periode daarna laten we elkaar uiteraard niet los en blijven we elkaar ondersteunen en inspireren.

Om onze ambities voor de komende jaren te financieren zullen we meer samenwerking zoeken met institutionele partners. Onze particuliere donateurs blijven uiteraard zeer belangrijk. We zijn blij om te zien dat zij zich gemotiveerd voelen om bij te dragen aan de laatste loodjes om lepra te elimineren.

In de komende periode zullen we niet vergeten om ook de successen te vieren. De Malediven zijn door de WHO al officieel als 'lepravrij' gecertificeerd, en binnen afzienbare tijd zullen meer gebieden en wellicht ook landen volgen. Dit zijn mijlpalen met een grote betekenis die laten zien dat we lepra werkelijk kunnen verslaan!

Hoofdstuk 6 – Financiën

Resultaten 2023

De jaarrekening is een consolidatie van de jaarrekeningen van zowel NLR als LRI. De totale geconsolideerde baten in 2023 bedroegen €8,7 miljoen (2022: €11,5 miljoen), terwijl €10,1 miljoen was begroot. De totale lasten bedroegen €12,2 miljoen (2022: €13,3 miljoen), terwijl €14,1 miljoen was begroot.

Het negatieve resultaat bedroeg €3,1 miljoen. We hadden een negatief resultaat van €4,1 miljoen begroot, inclusief de begrote uitgaven uit bestemmingsreserves en -fondsen.

Financiële bijzonderheden 2023

Baten

De totale baten in 2023 waren aanzienlijk lager dan vorig jaar en lager dan de begroting. Inkomsten van individuele donateurs waren gelijk aan de begroting en aan vorig jaar. Inkomsten uit legaten waren aanzienlijk lager dan vorig jaar. We waren opnieuw blij met onze jaarlijkse bijdrage van €1,35 miljoen als begunstigde van de Nationale Postcode Loterij. Onze inkomsten uit andere non-profitorganisaties bedroegen in totaal €1,0 miljoen. Dit was lager dan vorig jaar, omdat de inkomsten van institutionele donoren van NLR Indonesië in verband met de verzelfstandiging van NLR Indonesië per 1 april 2023 niet meer worden meegenomen in onze verslaggeving.

We rapporteerden een positief resultaat van €0,4 miljoen uit onze financiële investering, voornamelijk als gevolg van ongerealiseerde koerswinsten.

Fondsenwerving in Nederland

In 2023 is Nederland van de acceptgirokaart af. Dit had directe gevolgen voor de fondsenwerving. Door tijdig hierop in te spelen konden wij de inkomsten uit eigen fondsenwerving (exclusief inkomsten uit legaten) op peil houden (€2,9 miljoen). Daarnaast zijn voor het eerst de inkomsten van vaste gevers hoger dan de inkomsten van losse gevers. Ook onze strategie met betrekking tot de grote gevers is succesvol geweest.

Nalatenschappen

We hebben onze inkomsten uit legaten voor 2023 begroot op €1,7 miljoen op basis van de analyse van onze inkomsten uit legaten in de afgelopen 10 jaar. In 2023 ontvingen we €2,0 miljoen uit legaten.

European and Developing Countries Clinical Trial Partnership (EDCTP)

In 2018 werd in totaal bijna €3,2 miljoen toegekend door het EDCTP voor het PEP4LEP-project. Dit project met meerdere partners begon zijn gestage uitvoering (over een periode van 52 maanden) op 1 oktober 2018. Op 31 oktober 2022 stemde EDCTP ermee in om de duur van dit project met nog eens 20 maanden te verlengen (verlenging zonder kosten). In 2023 is €182.000 opgenomen als inkomsten uit deze subsidie.

Lasten

De totale uitgaven waren significant lager dan vorig jaar en begroting. De belangrijkste reden is de verzelfstandiging van Indonesië per 1 april 2023 waardoor de uitgaven m.b.t. de extern gefinancierde projecten niet zijn opgenomen in onze verslaggeving. In 2023 gaven we €10,1 miljoen uit aan onze doelstellingen, wat 83% van onze totale uitgaven was (2022: 83%).

Internationale Lepra Programma's

Om onze missie te vervullen, zijn we actief in Nederland en in 8 lepra-endemische landen. We

konden €7,7 miljoen besteden aan internationale lepraprogramma's, wat lager was dan ons budget van €8,7 miljoen. De reden is, zoals eerder genoemd, de verzelfstandiging van NLR Indonesië.

Voorlichtings- en bewustwordingsactiviteiten

De totale uitgaven voor voorlichtings- en bewustmakingsinitiatieven bedroegen €0,9 miljoen, terwijl €1,0 miljoen was begroot. Dit is hoger dan de uitgaven van vorig jaar.

Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek

In 2023 werd €1,5 miljoen uitgegeven aan onderzoeksprojecten en de bijbehorende lopende kosten. Deze kosten waren lager dan de uitgaven van €1,7 miljoen in 2022.

Fondsenwerving

De uitgaven aan fondsenwerving bedroegen €1,5 miljoen, terwijl we €1,7 miljoen hadden begroot. We zijn blijven investeren in het aantrekken van meer betrokken donateurs in een poging om toekomstige groei in fondsenwerving inkomsten veilig te stellen, waardoor uitbreiding van onze lepraprogramma's in endemische landen mogelijk wordt.

De totale uitgaven aan eigen fondsenwerving ten opzichte van de totale baten bedroegen 18%. (2022: 15%).

Financiële baten en lasten

Het saldo van de financiële baten en lasten van de belegde reserves was €0,4 miljoen positief, voornamelijk (on)gerealiseerde koerswinsten. Vanwege het onrustige beursklimaat zijn de financiële baten op nihil begroot in 2023 en de lasten op €50k. De december maand op de beurs heeft een uiterst positieve impact gehad op ons resultaat.

Bestedingen vanuit onze bestemmingsreserve

We hebben in totaal €1,9 miljoen uitgegeven uit bestemmingsreserves; het betreft onder meer €0,7 miljoen aan investeringen in onze fondsenwerving; €0,5 miljoen aan projecten in landen waar lepra endemisch is; €0,3 miljoen aan fondsen voor Leprosy Control; €0,1 miljoen aan het omvormen van onze nevenvestigingen tot nationale NGO's; €0,1 miljoen aan medisch technische capaciteitsopbouw.

Besteding vanuit onze (geoormerkte) fondsen

In 2017 ontvingen we €9,4 miljoen van de Nationale Postcode Loterij voor ons Droomfonds: "Stop de Overdracht van Lepra! Project (PEP++)". De fondsen die eind 2017 onbesteed waren gebleven, zijn in een bestemmingsfonds geplaatst. Hoewel het project aanvankelijk was gepland voor een periode van vijf jaar in drie landen met coördinatie in Nederland, is op verzoek een kosteloze verlenging toegekend, waardoor het project na 2021 wordt verlengd.

In 2023 waren activiteiten gepland voor een totaal budget van €1,0 miljoen. Er is in totaal €1,1 miljoen uitgegeven, vergeleken met €1,6 miljoen in 2022. Eind 2023 bedroegen de gereserveerde middelen €0,9 miljoen, die in 2024 en daarna wordt besteed.

Overige bijzonderheden

Geconsolideerde jaarrekening

Leprosy Research Initiative (LRI) is op 1 juni 2015 geregistreerd als stichting naar Nederlands recht. LRI vertegenwoordigt een uniek model van samenwerking en coördinatie bij de financiering van lepraonderzoek. Partners van LRI zijn onder andere American Leprosy Missions (ALM), de German Leprosy Relief Association (GLRA), The Leprosy Mission International (TLMI), Damien Foundation, de Anesvad Foundation en de Leprastichting. Samen blijven deze organisaties zich inzetten voor de strijd tegen lepra. En om die reden hebben ze hun financiering voor lepra-gerelateerd onderzoek gebundeld in het gezamenlijke LRI-fonds. De Leprastichting beheert de activiteiten van LRI en voert de besluiten van de LRI Executives Group uit onder toezicht van de Raad van Toezicht van de Leprastichting. De jaarrekeningen van LRI en de Leprastichting zijn daarom geconsolideerd.

Reserve beleid

De Leprastichting heeft een reservebeleid opgesteld om de continuïteit van ons werk te waarborgen en fondsen te reserveren voor de toekomst. Dit beleid onderscheidt drie categorieën: continuïteitsreserves, bestemmingsreserves en bestemmingsfondsen.

Continuïteitsreserves dekken risico's in de continuïteit van de organisatie en helpen ervoor te zorgen dat de organisatie aan haar toekomstige verplichtingen kan voldoen. Volgens de richtlijnen van de Brancheorganisatie Goede Doelen Nederland mag deze reserve maximaal 1,5 keer de jaarlijkse organisatiekosten bedragen. Wij streven naar continuïteitsreserves tussen 0,5 en 1 keer de jaarlijkse kosten van het werk van de organisatie.

Bestemmingsreserves zijn fondsen die door de Raad van Toezicht zijn gereserveerd en goedgekeurd voor specifieke doeleinden om in de komende jaren te besteden. Het saldo van de bestemmingsreserves wordt jaarlijks opnieuw geëvalueerd en vastgesteld met goedkeuring van de raad van toezicht.

Geormerkte fondsen zijn fondsen ontvangen van een derde partij om in de toekomst voor een specifiek doel te gebruiken. Ze worden daarom alleen voor dit doel gebruikt.

Beleggingsbeleid

Ons beleggingsbeleid schrijft investeringen voor in duurzame, maatschappelijk verantwoorde en laag risico obligaties en in duurzame, maatschappelijk verantwoorde aandelen. De beleggingshorizon is beperkt tot 31 december 2040 en is in lijn met onze doelstelling: geen lepra-besmettingen meer in 2040. De portefeuille heeft een defensief profiel.

De bandbreedte van de portefeuille is als volgt: aandelen 10-30%, obligaties 50-90%, liquiditeiten 0-50%. De portefeuille wordt beheerd door de Rabobank en de vermogensbeheerder controleert twee keer per jaar of aan dit beleid wordt voldaan. Kwartaalrapportages over onze portefeuille worden gedeeld en besproken met de Financiële Audit Commissie van de Raad van Toezicht.

Vooruitblik 2024

Ook in 2024 blijft de Leprastichting inkomsten genereren door zich te richten op zowel individuele als institutionele donoren. De totale begrote inkomsten voor 2024 bedragen €11,4 miljoen. Om onze ambitieuze plannen voor 2024 te financieren, begroten we een totale uitgave van €13,7 miljoen. Hiermee kunnen we verder investeren in onze uitgaven voor doelstellingen en kunnen we

onze inkomsten uit fondsenwerving en onze organisatiestructuur versterken. Van deze totale uitgaven is €4,2 miljoen begroot om te worden besteed uit geormerkte reserves en fondsen.

NLR BUDGET 2024 (enkelvoudig, niet geconsolideerd)

in €1.000

Baten		Lasten	
Baten van particulieren	4.410	Internationale lepraprogramma's	8.104
Baten van subsidies overheden	987	Voorlichting en bewustwording	988
Baten van andere non-profitorganisaties	827	Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek	350
Baten van loterijen	1.350	Besteed aan doelstellingen	9.442
		Fondsenwerving	1.888
		Beheer en administratie	450
Totaal baten	7.574	Totaal lasten	11.780
		Totaal van baten en lasten	-4.206
		Financiële baten en lasten	-50
		Totaal van baten en lasten	-4.256
		Bestemming van het saldo van baten en lasten	
		<i>Toevoeging/Onttrekking aan:</i>	
		Continuïteitsreserve	0
		Bestemmingsreserves	-3.495
		Bestemmingsfondsen	-761
		Totale mutatie van reserves en fondsen	-4.256

Leprastichting Jaarrekening 2023

INHOUD

Samenvatting van de financiën	3
Samenvatting van de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten	3
Financiële ratio's.....	3
Algemene informatie en grondslagen voor financiële verslaggeving	4
Algemene grondslagen voor financiële verslaggeving	4
Grondslagen voor de waardering van activa en passiva.....	5
Grondslagen voor resultaatbepaling	6
Jaarrekening Leprastichting (enkelvoudig)	8
Balans Leprastichting (enkelvoudig).....	8
Staat van Baten en Lasten Leprastichting (enkelvoudig).....	9
Toelichting op de Balans Leprastichting (enkelvoudig)	9
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten Leprastichting (enkelvoudig)	14
Jaarrekening Leprastichting (geconsolideerd)	22
Algemene informatie over consolidatie.....	22
Balans Leprastichting (geconsolideerd).....	23
Staat van Baten en Lasten Leprastichting (geconsolideerd).....	24
Toelichting op de Balans Leprastichting (geconsolideerd)	24
Toelichting op de Staat van Baten en Lasten Leprastichting (geconsolideerd)	25
Accountantsverslag	28

Samenvatting van de financiën

Dit betreffen de geconsolideerde jaarrekeningen van de Leprastichting en LRI over 2023.

Samenvatting van de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A Totale baten	8.684.712	10.098.000	11.565.997
B Doelstellingen	10.057.054	11.942.030	11.128.634
C Fondsenwerving	1.545.245	1.749.057	1.703.695
D Beheer en administratie	577.707	449.913	516.746
Totale lasten	12.180.006	14.141.000	13.349.075
Totaal van baten en lasten	-3.495.294	-4.043.000	-1.783.079
E Financiële baten en lasten	372.307	-50.000	-994.345
Totaal van baten en lasten	-3.122.987	-4.093.000	-2.777.423

De totale geconsolideerde baten in 2023 zijn €1,41 miljoen lager dan was begroot. De belangrijkste factor die hieraan bijdroeg was dat de inkomsten van door derden gefinancierde projecten in Indonesië niet meer in onze jaarrekening wordt verantwoord, omdat NLR Indonesië per 1 april 2023 verzelfstandigd is.

De totale lasten waren om dezelfde reden lager dan begroot. Daarnaast zijn een zevental projecten bij LRI nog niet gestart, waarvoor begroot was.

De financiële baten en lasten werden sterk beïnvloed door met name (niet) gerealiseerde koerswinst op onze beleggingen. De maand december had een sterk positieve invloed op het uiteindelijke resultaat.

Financiële ratio's

Conform de voorschriften van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ650), worden ratio's gepresenteerd als onderdeel van de totale lasten over de drie secties in onze Staat van Baten en Lasten. De Leprastichting bepaalt welke kosten aan deze categorieën worden toegerekend, mits de methode consequent wordt toegepast.

Beschrijving	Doelstelling	2023	2023	2022
	Percentages	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
1. % Besteed aan doelstellingen	75,0%	82,6%	84,4%	83,4%
2. % Uitgaven voor fondsenwerving	20,0%	12,7%	12,4%	12,8%
3. % Beheer en administratie	5,0%	4,7%	3,2%	3,9%
Totaal	100%	100%	100%	100%
4. % Uitgaven voor fondsenwerving t.o.v. inkomsten	25,0%	17,7%	17,3%	14,7%

Goede Doelen Nederland heeft richtlijnen voorgesteld om transparantie en vergelijkbaarheid in de sector te waarborgen, waar de Leprastichting zich aan houdt.

De eerste drie ratio's worden berekend door de uitgaven van de desbetreffende afdeling te delen door de totale lasten. De vierde ratio wordt berekend door de fondsenwervingskosten te delen door de totale baten uit fondsenwerving.

1. Percentage besteed aan doelstellingen

Het totale percentage dat aan doelstellingen wordt besteed is 82,6%.

2. Percentage van de uitgaven voor fondsenwerving

In 2023 is Leprastichting net als in 2022 blijven investeren in fondsenwerving. Als gevolg van lagere inkomsten uit nalatenschappen en focus op kwaliteit van de donateur werving was het totale percentage licht lager dan vorig jaar.

3. Percentage besteed aan beheer en administratie

De Leprastichting heeft de ratio voor uitgaven aan beheer en administratie vastgesteld op 5% van de totale uitgaven. In 2023 is deze ratio op 4,7% uitgekomen.

4. Percentage van uitgaven voor fondsenwerving t.o.v. de inkomsten

Het percentage fondsenwervingskosten in relatie tot de opbrengsten mag niet meer zijn dan 25%. Het is daarnaast ook van belang om een bepaald investeringsniveau te handhaven dat de toekomstige inkomsten en de continuïteit van het werk garandeert. In 2023 lag dit percentage op 17,7%, wat iets boven het budget uitkwam.

Algemene informatie en grondslagen voor financiële verslaggeving

Algemene grondslagen voor financiële verslaggeving

De jaarrekening is gebaseerd op historische kosten en betreft één boekjaar dat gelijk loopt met het kalenderjaar.

Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Richtlijn 650 voor de verslaggeving van fondsenwervende instellingen, gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Verder zijn ze opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende Instellingen (RJ 650), onderdeel van de standaarden van de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Alle genoemde bedragen zijn in euro's en worden vergeleken met de werkelijke cijfers van 2022 en de begroting van 2023.

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het continuïteitsbeginsel.

In het algemeen hebben activa en passiva betrekking op de bedragen waartegen ze zijn verworven of ontstaan, of de actuele waarde, tenzij specifiek anders vermeld.

Prognoses

Bij de toepassing van de grondslagen en richtlijnen voor het opstellen van de jaarrekening hanteert het bestuur van de Leprastichting verschillende oordelen en prognoses die essentieel kunnen zijn voor de bedragen in de jaarrekening. Waar nodig wordt de aard van deze oordelen en prognoses vermeld in de toelichting op de betreffende jaarrekening, inclusief de daarbij behorende veronderstellingen, conform artikel 2:362 lid 1 BW.

Vreemde valuta

Transacties in vreemde valuta worden omgerekend naar euro tegen de wisselkoers op de transactiedatum. Aan het einde van het boekjaar worden alle debiteuren en passiva in vreemde valuta omgerekend naar euro tegen de wisselkoers op de balansdatum. Wisselkoersresultaten zijn toegevoegd aan de staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Vaste activa

Vaste activa en vooruitbetalingen op materiële vaste activa in Nederland worden gewaardeerd tegen aanschaffingsprijs minus cumulatieve afschrijvingen. Vaste activa in landenkantoren worden in de kosten opgenomen.

De afschrijvingen zijn lineair en gebaseerd op de verwachte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

- Inventaris en installaties: 20%.
- Hardware en software: 33%.

Beleggingen

Beleggingen worden gewaardeerd tegen marktwaarde en een waardevermeerdering wordt toegevoegd aan de staat van baten en lasten. Transactiekosten worden in de staat van baten en lasten opgenomen. Alle effecten worden sinds 2010 beheerd door een extern bureau met een mandaat in lijn met het Leprastichting -beleggingsbeleid. De Leprastichting voert een conservatief en duurzaam beleggingsbeleid dat de nadruk legt op risicominimalisatie. In lijn met dit beleid belegt de Leprastichting een klein percentage van de beleggingsportefeuille in aandelen met een lage risicorating.

Te ontvangen landenkantoren

Dit bedrag vertegenwoordigt een deel van het totale saldo dat aan het einde van het boekjaar in onze landenkantoren wordt aangehouden, inclusief banksaldi, liquide middelen en andere uitstaande vorderingen. Hoewel een deel van deze saldi bestaat uit liquide middelen en bankrekeningen, is besloten om het totaal van de projecten en debiteuren te verantwoorden. De mate van liquiditeit (bijvoorbeeld de onmiddellijke beschikbaarheid) is van een ander niveau dan de kasequivalenten van de Leprastichting op onze bankrekeningen in Nederland.

Verplichtingen in onze landenkantoren en projecten aan het einde van het jaar worden gepresenteerd als kortlopende verplichtingen.

Liquide middelen

Liquide middelen omvatten contanten, banksaldi en direct toegankelijk spaargeld met een looptijd van minder dan 12 maanden.

Continuïteitsreserve

Bij besluit van de Raad van Toezicht is een continuïteitsreserve gevormd. De continuïteitsreserve is opgesteld om risico's op korte termijn af te dekken om ervoor te zorgen dat de Leprastichting aan zijn toekomstige verplichtingen kan voldoen. Volgens de voorwaarden van het CBF-keurmerk en de richtlijn van de *Goede Doelen Nederland* mag de continuïteitsreserve niet hoger zijn dan maximaal anderhalf keer de jaarlijkse kosten voor operationele activiteiten.

Bestemmingsreserves

Geormerkte reserves zijn middelen die door de Raad van Toezicht worden goedgekeurd voor een bepaald doel dat in de komende jaren zal worden besteed.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn geormerkte middelen die worden gereserveerd voor een bepaald doel dat in de komende jaren wordt besteed.

Pensioenstelsel

Het huidige pensioenstelsel voor Nederlandse Leprastichting -medewerkers wordt uitgevoerd door het *Pensioenfonds Zorg en Welzijn*.

Grondslagen voor financiële verslaggeving om resultaten te bepalen

Opbrengsten en lasten in de staat van baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben. Voor de bepaling van de verhouding wordt een consistent concept gebruikt: het verschil tussen de inkomsten uit bijdragen en andere inkomsten enerzijds, en de kosten en lasten van het jaar anderzijds.

Tenzij anders vermeld, worden de baten als bruto weergegeven vóór aftrek van bijkomende kosten. Eventuele kosten die nodig zijn om bepaalde baten te realiseren, worden in de staat van baten en lasten als last gepresenteerd.

Giften en giften in natura

Deze baten bestaan uit bijdragen, giften, subsidies en andere inkomsten en worden toegerekend aan het betreffende boekjaar. Donaties worden opgenomen in het jaar van ontvangst. Donaties en giften in natura worden gewaardeerd volgens een in Nederland gangbaar concept van reële waarde.

Nalatenschappen

Inkomsten uit nalatenschappen worden geboekt zodra het recht is bevestigd, op betrouwbare wijze is gekwantificeerd en de uiteindelijke ontvangst van dat bedrag redelijk zeker wordt geacht. Voorschotten worden opgenomen in het jaar van ontvangst.

Nalatenschappen onderworpen aan vruchtgebruik

Richtlijn 650 bepaalt dat alle nalatenschappen die onderworpen zijn aan vruchtgebruik moeten worden gewaardeerd. De Leprastichting volgt de richtlijnen voor de waardering van nalatenschappen onder vruchtgebruik zoals die zijn opgesteld door de *Goede Doelen Nederland*.

Personeelskosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op basis van de arbeidsvoorwaarden vastgelegd in de Staat van Baten en Lasten.

Betaalde en ontvangen rente

Betaalde en ontvangen rente wordt opgenomen op basis van de looptijd, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betrokken activa en passiva.

Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn alle rechtspersonen waarover volledige zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Statutaire bestuursleden en andere belangrijke bestuursleden en hun naaste verwanten worden ook als verbonden partijen beschouwd.

Belangrijke transacties met verbonden partijen worden openbaar gemaakt voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden worden afgehandeld. De aard en omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het geven van inzicht wordt verstrekt.

Kostenverdeling

Alle lasten in onze jaarrekening worden toegerekend aan hun respectievelijke categorieën in de Staat van Baten en Lasten. De Leprastichting maakt onderscheid tussen (B) de totale uitgaven voor doelstellingen, (C) de uitgaven voor fondsenwerving en (D) beheer en administratie. Deze onderscheidingen worden gerapporteerd in overeenstemming met de richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ650).

De uitgaven in deze afdelingen zijn onderverdeeld in directe kosten en ondersteunende kosten. Dit laatste zijn kosten van algemene kosten die worden gemaakt ter ondersteuning van alle activiteiten en afdelingen van NLR internationaal.

De kosten in verband met voorlichting en bewustwording (B2) zijn gericht op het bevorderen van het bewustzijn van het publiek en het draagvlak voor de strijd tegen lepra, terwijl de kosten voor fondsenwerving gericht zijn op het verwerven van inkomsten. Wanneer sprake is van gezamenlijke voorlichtings- en fondsenwervingsactiviteiten, worden de kosten 50/50 verdeeld.

Beheers- en administratiekosten worden toegerekend volgens de richtlijnen van de *Goede Doelen Nederland*.

Controlekosten worden volledig toegerekend aan management en administratie, terwijl bankkosten die direct verband houden met fondsenwervingsactiviteiten (automatische incasso) worden toegerekend aan fondsenwervingsuitgaven. Alle overige bankkosten worden toegerekend aan beheers- en administratiekosten.

De salariskosten voor de directeur, managementondersteuning en financieel personeel dat niet direct aan (institutioneel gefinancierde) projecten kan worden toegerekend, worden allemaal toegerekend aan management en administratie. Alle andere medewerkers in de ondersteunende afdelingen worden toegewezen op basis van een vooraf gedefinieerde verdeelsleutel voor de kosten.

Bij het toewijzen van alle niet-personeel gerelateerde uitgaven in de categorie beheer en administratie wordt een uniforme kostenverdeling toegepast, gebaseerd op het begrote of daadwerkelijke aantal voltijdsequivalenten (fte's) per afdeling.

Leprastichting Jaarrekening (enkelvoudig)

De enkelvoudige Leprastichting -jaarrekening bestaat uit de Balans en de Staat van Baten en Lasten. Alle posten worden gespecificeerd en afwijkingen worden toegelicht bij zowel de balans als de winst- en verliesrekening.

Leprastichting Balans (enkelvoudig)

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
A Materiële vaste activa	39.259	61.138
B Vorderingen	4.220.523	6.041.663
C Effecten	6.693.658	7.840.179
D Liquide middelen	809.133	1.510.989
B, C & D Vlottende activa	11.723.314	15.392.831
ACTIVA	11.762.573	15.453.970
E Continuïteitsreserve	4.589.000	4.708.000
F Bestemmingsreserves	3.797.628	5.656.643
G Bestemmingsfondsen	937.947	2.028.400
E, F & G Reserves en fondsen	9.324.575	12.393.044
H Kortlopende schulden	2.437.998	3.060.926
PASSIVA	11.762.573	15.453.970

Staat van Baten en Lasten Leprastichting (enkelvoudig)

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A1 Baten van particulieren	4.911.220	4.606.000	6.926.664
A2 Baten van subsidies overheden	246.541	356.000	489.594
A3 Baten van andere non-profitorganisaties	934.690	2.465.000	1.645.770
A4 Baten van bedrijven	-	-	-
A5 Baten van loterijen	1.350.000	1.350.000	1.350.000
A6 Baten van andere organisaties zonder winststreven	-	-	-
A7 Baten uit verkoop van producten en diensten	1.531	-	2.588
A8 Overige baten	158.851	-	57.735
Totaal baten	7.602.833	8.777.000	10.472.351
B1 Internationale lepraprogramma's	7.695.681	8.683.973	8.707.704
B2 Voorlichting en bewustwording	874.975	990.057	756.091
B3 Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek	350.000	350.000	350.000
B Doelstellingen	8.920.656	10.024.030	9.813.795
C Fondsenwerving	1.545.245	1.749.057	1.703.695
D Beheer en administratie	577.707	449.913	516.746
Totaal lasten	11.043.608	12.223.000	12.034.236
Totaal van baten en lasten	-3.440.775	-3.446.000	-1.561.886
E Financiële baten en lasten	372.307	-50.000	-994.345
Totaal van baten en lasten	-3.068.468	-3.496.000	-2.556.230
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Toevoeging/Onttrekking aan:			
F1 Continuïteitsreserve	-119.000		60.596
F2 Bestemmingsreserves	-1.859.015	-2.490.000	-1.010.268
G1 Bestemmingsfondsen	-1.090.453	-1.006.000	-1.606.559
Totale mutatie van reserves en fondsen	-3.068.468	-3.496.000	-2.556.230

Toelichting op de Leprastichting -Balans (enkelvoudig)

A. Materiële vaste activa

Beschrijving	Boekwaarde	Investerings	Afschrijvingen	Boekwaarde
	31 December 2022	2023	2023	31 December 2023
A1 Kantoorinventaris	23.944	7.120	18.428	12.636
A2 Kantoorinstallaties	9.457	0	6.216	3.241
A3 Hardware en software	27.738	11.649	16.004	23.383
A Materiële vaste activa	61.138	18.769	40.648	39.259

Beschrijving	Aanschafwaarde 31 December 2023	Cumulatieve afschrijving 2023	Aanschafwaarde 31 December 2022	Cumulatieve afschrijving 2022
A1 Kantoorinventaris	362.118	349.482	354.998	331.054
A2 Kantoorinstallaties	70.832	67.591	70.832	61.376
A3 Hardware en software	406.581	383.198	394.932	367.194
A Materiële vaste activa	839.531	800.272	820.762	759.624

In 2023 zijn beperkte investeringen gedaan, waaronder het upgraden van financiële software, het vervangen van laptops en een nieuw presentatiescherm voor de vergaderzaal.

B. Vorderingen

Het saldo van vooruitbetaalde bedragen en te ontvangen bedragen wordt weergegeven onder B Vorderingen. Alle vorderingen zijn binnen een jaar opeisbaar.

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
B1 Debiteuren	4.740	6.783
B2 Nalatenschappen	2.260.673	3.450.217
B3 Overige te ontvangen bedragen	1.464.399	1.368.090
B4 Vooruitbetaalde bedragen	71.774	83.075
B5 Te ontvangen bedragen van landenkantoren	418.937	1.133.499
B Vorderingen	4.220.523	6.041.663

De te ontvangen nalatenschappen zijn verwachte, maar nog niet ontvangen baten. Deze baten worden geboekt zodra het recht is bevestigd, op betrouwbare wijze is gekwantificeerd en de uiteindelijke ontvangst van dat bedrag redelijk zeker is geworden. Te ontvangen ultimo 2023 €2,26 miljoen.

Andere te ontvangen bedragen zijn voornamelijk afkomstig van de Nationale Postcode Loterij (€1,35 miljoen) voor hun jaarlijkse bijdrage.

Vooruitbetaalde kosten ultimo 2023 betreffen o.a. kantoorhuur en abonnementen 2024.

Te ontvangen landenkantoren verwijzen naar de saldi van contanten, banken en vorderingen die aan het einde van het boekjaar in onze landenkantoren worden aangehouden. Dit is een fikse daling ten opzichte van 2022. Vanwege de verzelfstandiging van Nepal (in 2022) en Indonesië in 2023 worden deze saldi niet meer verantwoord.

C. Effecten

Reserves en fondsen die worden aangehouden voor continuïteit of toekomstige uitgaven, worden belegd in effecten en obligaties, die sinds 2010 worden beheerd door de Rabobank. Deze beleggingen zijn in lijn met het beleggingsbeleid van de Leprastichting, dat voorschrijft om te beleggen in duurzame, maatschappelijk verantwoorde obligaties en aandelen met een laag risico. De marktwaarde van deze portefeuille is gebaseerd op de bekende marktprijzen voor specifieke obligaties en aandelen aan het einde van het jaar. De samenstelling van de portefeuille is als volgt:

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
C1 Obligaties	4.347.169	6.149.784
C2 Aandelen	1.332.011	1.520.034
C3 Rekening	1.014.478	170.362
C Effecten	6.693.658	7.840.179

De stijging van het saldo op de beleggingsrekening is een direct gevolg van het positieve beleggingsresultaat over 2023. Dit is gerelateerd aan de minimale geldopnames die gedurende het jaar zijn gedaan om projectactiviteiten te financieren.

Beschrijving	2019	2020	2021	2022	2023
C1 Obligaties	7.200.585	6.802.092	7.417.076	6.149.784	4.347.169
C2 Aandelen	3.492.000	3.291.445	3.059.374	1.520.034	1.332.011
C3 Rekening	2.037.297	1.100.978	390.792	170.362	1.014.478
C Effecten	12.729.881	11.194.515	10.867.243	7.840.179	6.693.658

Naast aandelen en obligaties houden we liquide middelen aan in de effectenportefeuille. De Leprastichting kan daardoor direct beschikken over gelden binnen de beleggingen.

Opbrengsten uit effecten worden geclassificeerd als financiële baten en worden gedetailleerd beschreven in sectie E van de Staat van Baten en Lasten.

D. Liquide middelen

Liquide middelen omvatten banktegoeden in Nederland die worden beheerd door de Leprastichting. De Leprastichting heeft betaalrekeningen bij ING en Triodos.

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
D1 Kas	7.076	285
D2 Bankrekeningen	802.057	1.510.703
D Liquide middelen	809.133	1.510.989

Eind 2023 is onze kaspositie beduidend lager dan vorig jaar. Fondsen die niet direct nodig zijn, worden bij voorkeur aangehouden in onze effectenportefeuille in plaats van op onze bankrekeningen, waar bijna geen rente wordt ontvangen over het openstaande saldo.

E., F. en G. Reserves en fondsen

Conform Richtlijn 650 voor de verslaggeving van fondsenwervende instellingen, gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving, is het eigen vermogen van de Leprastichting verdeeld in reserves en fondsen.

Beschrijving	2022	2023	2023	2023
	31 December	Toevoegingen	Onttrekking	31 December
E Continuïteitsreserve	4.708.000		119.000	4.589.000
F Bestemmingsreserves	5.656.643	-	1.859.015	3.797.628
F1 Investerings	2.066.880		1.559.015	507.865
F2 Projecten	3.589.763	-	300.000	3.289.763
G Bestemmingsfondsen	2.028.400	-	1.090.453	937.947
G1 Bestemmingsfonds NPL	2.028.400		1.090.453	937.947
E, F & G Reserves en fondsen	12.393.044	-	3.068.468	9.324.575

E. Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve dekt risico's af in de continuïteit van de organisatie en zorgt ervoor dat zij in de toekomst aan verplichtingen kan voldoen. Volgens de richtlijnen van de *Goede Doelen Nederland* mag deze reserve maximaal 1,5 keer de jaarlijkse organisatiekosten bedragen. De Leprastichting streeft ernaar een continuïteitsreserve aan te houden van tussen de 0,5 en 1 keer de jaarlijkse kosten van de organisatie, inclusief personeelskosten, huur voor het kantoor in Amsterdam, overige kantoor- en administratiekosten en fondsenwervingskosten.

De totale kosten van de werkzaamheden in onze begrotingen voor 2024 bedragen €4.589.000 (vergeleken met een begroting van €4.708.000 in 2023). Met een ratio van 1,0 komt dit overeen met het gewenste maximum van de continuïteitsreserve en daarom is eind 2023 een onttrekking van €119.000 van de continuïteitsreserve gedaan.

F. Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn reserves die zijn gereserveerd voor specifieke doeleinden die zijn goedgekeurd door onze Raad van Toezicht. Ultimo 2023 beschikte de Leprastichting over twee bestemmingsreserves:

F1. Investerings (€0,5 miljoen)

De totale onttrekking in deze reserve bedraagt €1,6 miljoen en bestaat uit investeringen en capaciteitsopbouw. De grootste investeringen in 2023 waren onze fondsenwervingsprogramma's (€701k), de ontwikkeling van een Major/Middle Donor programma (€94k), de transitie van de landenkantoren (€143k) en technische capaciteitsopbouw (€78k).

In lijn met ons reservebeleid wordt na toewijzing van de aangewezen uitgaven in alle geormerkte reserves en fondsen het totale saldo van €1,6 miljoen onttrokken aan de investeringsreserve. Aan het einde van het jaar bedraagt het saldo van de investeringsreserve €0,5 miljoen, dat volledig is toegewezen aan de begroting voor 2024.

F2. Bestemmingsreserve voor projecten (€3,3 miljoen)

Het reserveringsbeleid van de Leprastichting is gekoppeld aan de langetermijnrelatie met onze landenkantoren en alliantiepartners. Deze partijen kunnen erop vertrouwen dat de Leprastichting zijn verplichtingen nakomt. Daarom wordt een specifieke reserve aangehouden voor projectfinanciering in de komende jaren. In 2023 is een bedrag van €0,3 miljoen onttrokken aan deze reserve ten behoeve van de Fondsen voor Leprosy Controls in Indonesië, India en Nepal.

G. Bestemmingsfondsen

In 2017 heeft de Nationale Postcode Loterij €9.375.000 toegekend aan de Leprastichting voor het Droomfondsproject 'Stop Leprabesmetting!'. Middelen die in 2017 niet werden besteed, werden overgeheveld naar een bestemmingsfonds. Het project was aanvankelijk gepland voor een periode van vijf jaar in drie landen, waarbij de projectcoördinatie in Nederland zou plaatsvinden. De Nationale Postcode Loterij erkent dat het project langer duurt dan oorspronkelijk gepland.

Het saldo van dit bestemmingsfonds is als volgt:

Beschrijving	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	31 December	31 December	31 December	31 December	31 December	31 December	31 December
Startsaldo	9.375.000	8.838.020	7.948.468	6.598.825	5.013.281	3.634.959	2.028.401
NLR Internationaal	319.223	353.552	486.214	513.875	434.102	371.524	247.861
NHR Brazil	104.855	161.286	248.055	397.532	279.113	357.937	232.191
NLR India	53.251	275.107	360.927	414.032	349.905	323.967	291.967
NLR Indonesia	59.650	99.608	254.447	260.104	256.662	253.131	41.000
NLR Nepal	0	0	0	0	58.541	300.000	277.433
Subtotaal	536.980	889.552	1.349.643	1.585.544	1.378.322	1.606.559	1.090.453
Eindsaldo	8.838.020	7.948.468	6.598.825	5.013.281	3.634.959	2.028.401	937.948

De activiteiten voor 2023 waren gepland met een totaal budget van € 1,0 miljoen, en aan het einde van het jaar was € 1,1 miljoen uitgegeven, waardoor € 0,9 miljoen overbleef om in 2024 en daarna te besteden.

H. Schulden op korte termijn

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
H1 Ontvangen projectfinanciering	174.974	419.027
H2 Crediteuren	316.292	293.468
H3 Te betalen personeelskosten	272.276	219.810
H4 Verplichtingen landenkantoren	494.588	620.429
H5 Overige te betalen kosten	219.262	287.431
H6 Intercompany-rekening LRI	960.607	1.220.761
H Kortlopende schulden	2.437.998	3.060.926

Te betalen projectkosten zijn middelen die de Leprastichting ontvangt van institutionele donoren voor projecten die op dit moment in uitvoering zijn. Ultimo 2023 kwam een bedrag van ca €175.000 in aanmerking voor onderhanden werk.

Aan het einde van 2023 staan er nog facturen open die aan onze leveranciers betaald moeten worden, met een totaalbedrag van circa €0,3 miljoen. Alle openstaande facturen van minder dan 60 dagen worden in 2024 betaald.

Aan het einde van het jaar 2023 worden overlopende posten gemaakt voor te betalen vakantiegeld, pensioenpremies en vakantieverlof en een reservering voor jubileumuitkeringen die worden gepresenteerd als te betalen personeelskosten.

De verplichtingen van de landenkantoren hebben betrekking op de uitstaande bedragen in onze landenkantoren aan het einde van het boekjaar. Dit is significant lager dan het saldo van vorig jaar. Dit is het gevolg van de verzelfstandiging van NLR Indonesië en NLR India.

Overige te betalen kosten zijn in 2023 betaalde bedragen die betrekking hebben op activiteiten in 2024, waaronder te betalen belastingen.

Ultimo 2023 bedraagt het intercompany saldo met LRI €960.607.

I. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Verplichtingen

Leprastichting is gevestigd in het kantoorgebouw aan de Wibautstraat 135-137, Amsterdam. Het langdurige contract wordt overeengekomen tot 1 juli 2028. Het huurbedrag wordt jaarlijks geïndexeerd en bedraagt momenteel €117k (inclusief servicekosten) per jaar (2023: €110k). Onze kopieerapparaat en koffiemachine worden beiden gehuurd/geleased voor een periode van vijf jaar tot 2027, met een jaarlijkse lease termijn van €13k.

De totale jaarlijkse huur van NLR-vertegenwoordigingen in Mozambique en Brazilië, die een huurcontract hebben van meer dan een jaar, bedraagt €62.000.

Om een volwaardig onafhankelijk lid van de alliantie te worden, hebben sommige landen fondsen nodig om te investeren. Per land wordt bekeken wat hiervoor nodig is.

Vruchtgebruik

Er zijn vier nalatenschappen waarbij het recht van gebruik is toegekend, waarvan één ter waarde van €19.100. Aangezien de begunstigde het recht heeft om het legaat te gebruiken, te verkopen of te investeren, kan het financiële voordeel van de overige nalatenschappen met dit recht niet worden vastgesteld.

Toelichting op Leprastichting Staat van Baten en Lasten (enkelvoudig)

A. Baten

A 1. Baten van particulieren

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A11 Donateurs	2.889.288	2.906.000	2.877.869
A14 Nalatenschappen	2.021.932	1.700.000	4.048.795
A1 Baten van particulieren	4.911.220	4.606.000	6.926.664

In 2023 ontving de Leprastichting € 4,9 miljoen van individuele donateurs, inclusief nalatenschappen, wat meer was dan begroot. Alle particuliere inkomsten bestaan uit donaties, behalve de nalatenschappen.

We zijn zeer dankbaar dat individuele donateurs trouw zijn gebleven aan onze zaak. We ontvingen bijna €2,9 miljoen aan donaties, in lijn met de begroting.

De opbrengsten uit nalatenschappen bedroegen €2,0 miljoen (2022: €4,0 miljoen). De gemiddelde duur van de afwikkeling van nalatenschappen is ongeveer negen maanden. Er zijn vier nalatenschappen onderworpen aan vruchtgebruik, waarvan één voor €19.100.

A 2. Baten van subsidies overheden

Dit omvat subsidies afkomstig van de Europese Unie of vergelijkbare internationale instellingen, overheidsinstanties en openbare instellingen.

Beschrijving		2023	2023	2022
		Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A22	EU	246.541	356.000	489.594
A2	Baten van subsidies overheden	246.541	356.000	489.594

In 2018 werd €3.198.356 toegekend door het European and Developing Countries Clinical Trials Partnership (EDCTP) voor een EDCTP2-project, ondersteund door de Europese Unie en LRI. PEP4LEP vergelijkt de effectiviteit en haalbaarheid van huidkampinterventie met een interventie in een gezondheidscentrum bij chemoprophylaxe voor lepra. De proefimplementatie vond plaats in Mozambique, Ethiopië en Tanzania. Dit project met meerdere partners zou oorspronkelijk 52 maanden duren, van 1 oktober 2018 tot 31 januari 2022. Er werd echter een kosteloze verlenging goedgekeurd en het project loopt nu tot 30 september 2024.

In 2023 werd €182.087 uitgegeven in lijn met deze subsidie en waren de uitgaven lager dan de begroting als gevolg van vertragingen bij de uitvoering.

De overige EU ontvangsten ad €64.454 betreft het Zambesia project.

A 3. Baten van organisaties zonder winststreven

Het werk van de Leprastichting wordt ondersteund door non-profitorganisaties via ons kantoor in Amsterdam en rechtstreeks via onze landenkantoren.

Beschrijving		2023	2023	2022
		Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A31	Ready4PEP	534.827	955.000	602.204
A32	Liliane Fonds	80.068	752.000	632.197
A33	COR-NTD	-	-	77.506
A34	Bijdragen Infolep & InfoNTD	95.713	96.000	92.649
A35	LRI	28.174	116.000	29.992
A36	Overige NGO's	195.908	546.000	211.222
A3	Baten van organisaties zonder winststreven	934.690	2.465.000	1.645.770

We ontvingen in 2023 ongeveer €0,93 miljoen van non-profitorganisaties. Deze middelen waren geormerkt en moesten worden besteed aan specifieke projecten. In overeenstemming met de RJ650-regelgeving is het grootste deel van de inkomsten die in sectie A3 van onze jaarrekening zijn opgenomen, gelijk aan de uitgaven die in 2023 zijn gedaan. De ontvangsten zijn significant lager dan begroot, omdat een groot deel van de ontvangen gelden van het Liliane Fonds en TLM in Indonesië niet meer via onze jaarrekening worden verantwoord.

De voor het Ready4PEP-project geboekte baten hebben betrekking op uitgaven van NLR Mozambique voor €222.387, LTR Nigeria voor €218.637 en uitgaven van het internationale kantoor van de Leprastichting voor €93.803.

A 4. tot A8. Overige baten

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
A5 Baten van loterijen	1.350.000	1.350.000	1.350.000
A7 Baten uit verkoop van producten en diensten	1.531	-	2.588
A8 Overige baten	158.851	-	57.735
A4 tot A8 Overige baten	1.510.382	1.350.000	1.410.322

In 2020 kreeg onze samenwerking met de Nationale Postcode Loterij een positieve evaluatie en werd deze met nog eens vijf jaar verlengd. Dit betekent dat de Leprastichting kan rekenen op de blijvende steun van de Nationale Postcode Loterij en hun jaarlijkse donatie van € 1,35 miljoen.

In 2023 waren we de begunstigde van de productverkoop via het Jan Kruis Museum. Ze droegen €1,5k bij aan ons doel.

Onder A8 zijn niet-geormerkte inkomsten opgenomen die in al onze landenkantoren zijn ontvangen voor een totaalbedrag van €159k.

Lasten

De Leprastichting maakt onderscheid tussen (B) uitgaven voor doelstellingen, (C) uitgaven voor fondsenwerving en (D) beheers- en administratie-uitgaven. Dit onderscheid wordt gerapporteerd in overeenstemming met de richtlijnen van de Raad voor de jaarverslaggeving (RJ650).

De uitgaven in deze categorieën zijn onderverdeeld in directe kosten en ondersteunende kosten. Deze laatste zijn kosten van algemene aard die worden gemaakt ter ondersteuning van alle activiteiten en afdelingen van NLR internationaal.

De motivering voor de toerekening van de uitgaven is te vinden in het hoofdstuk 'Algemene informatie en grondslagen voor de financiële verslaggeving'. Details over de berekeningen voor 2023 worden verder beschreven in het kostentoerekeningsschema RJ650, dat wordt gepresenteerd aan het einde van de toelichting op het hoofdstuk over de Staat van Baten en Lasten.

B1. Internationale programma-activiteiten

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
B11 NHR Brazilië	939.008	684.000	808.180
B12 NLR Mozambique	950.907	1.307.000	1.101.732
B13 NLR Indonesië	1.170.900	1.911.000	2.037.403
B14 NLR India	1.007.391	940.000	1.112.342
B15 NLR Nepal	730.003	657.000	731.589
B16 Overige landen kosten	255.934	370.000	440.391
B17 Internationale Programma & Technische uitgaven	2.641.538	2.814.973	2.476.067
B1 Internationale lepra programma's	7.695.681	8.683.973	8.707.704

Om onze missie te vervullen, zijn we actief in negen landen waar lepra veel voorkomt en in Nederland.

Van de in totaal €7,3 miljoen die werd uitgegeven, werd ongeveer €5,1 miljoen uitgegeven in endemische landen. Het niet meer verantwoord van de door derden gefinancierde projecten in Indonesië had een sterke impact op de totale kosten verantwoording van de programma's.

B17. Internationale programma's en technische uitgaven

Beschrijving	2023 Gerealiseerd	2023 Begroting	2022 Gerealiseerd
B171 Programma- en alliantieontwikkeling en ondersteuning	180.901	220.000	169.432
B172 Technisch advies en ondersteuning	112.453	112.000	90.768
B173 IT-investeringen	-	25.000	12.138
B174 Bijdrage aan ILEP en GPZL	89.222	89.000	85.174
B175 Projectkosten van NLR International office	469.127	896.000	880.102
B176 Internationale personeelskosten	1.510.813	1.657.881	818.251
B177 Doorbelasting van ondersteuningskosten	279.022	-187.908	420.201
B17 Internationale Programma & Technische uitgaven	2.641.538	2.814.973	2.476.067

Ongeveer 34% van onze uitgaven voor internationale programma-activiteiten wordt uitgevoerd vanuit ons internationale kantoor in Nederland. Een uitsplitsing van deze uitgaven is hierboven te zien.

De uitgaven voor programma's, technisch advies, ondersteuning en ontwikkeling bleven iets achter bij het budget, wat voornamelijk werd veroorzaakt door de gevolgen van de COVID-19-pandemie.

De internationale projectuitgaven omvatten doorberekende personeelskosten zoals overeengekomen met de institutionele donor. Hoewel deze personeelsaanvulling in onze begroting is opgenomen, wordt deze niet volledig toegewezen in de cijfers - daarom moeten de secties B175, B176 en B177 worden gecombineerd.

Het totaal van deze onderdelen (onze NLR internationale projectuitgaven, personeelskosten en ondersteuning) samen leidde tot een totaal van € 2,3 miljoen uitgaven op een budget van € 2,4 miljoen.

B2. Voorlichting en bewustwording

Beschrijving	2023 Gerealiseerd	2023 Begroting	2022 Gerealiseerd
B21 Merk	201.025	167.000	119.203
B22 Campagnes	127.303	244.000	133.590
B23 Internationale personeelskosten	449.134	461.158	310.421
B24 Doorbelasting van ondersteuningskosten	97.513	117.899	192.876
B2 Voorlichting en bewustwording	874.975	990.057	756.091

De uitgaven in 2023 zijn hoger dan 2022, omdat dit jaar geïnvesteerd is in storytelling en content.

B3. Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
B31 Bijdrage LRI	350.000	350.000	350.000
B3 Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek	350.000	350.000	350.000

In 2023 droeg de Leprastichting € 350.000 bij aan Leprosy Research Initiative. Dit is conform voorgaande jaren. Als grote financier van LRI zet de Leprastichting zich in voor wetenschappelijk lepraonderzoek.

C. Fondsenwerving

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
C1 Werving	525.819	703.000	633.826
C2 Behoud	270.344	298.000	307.793
C3 Grote Donoren	101.402	129.000	136.068
C4 Database	70.703	76.000	70.851
C5 Internationale personeelskosten	490.528	461.158	363.908
C6 Doorbelasting van ondersteuningskosten	86.449	81.899	191.248
C Fondsenwerving	1.545.245	1.749.057	1.703.695

Binnen onze begroting voor 2023 is ongeveer € 1,5 miljoen uitgegeven aan fondsenwerving. En naast de begroting 2023 zijn de investeringen begin 2023 goedgekeurd door onze Raad van Toezicht. De extra investeringen waren onder meer bestemd voor onze programma's voor het werven van donoren en ons Major/Middle Donor-programma.

De wervingskosten zijn aanzienlijk lager dan begroot, omdat bij de door-to-door werving voorrang wordt gegeven aan kwaliteit boven aantallen.

D. Beheer en administratie

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
D1 Raad van Toezicht	14.412	7.000	10.387
D2 Bestuur	60.669	45.000	25.968
D3 Financiën	124.251	110.000	119.836
D4 IT	128.255	175.000	155.399
D5 Personeelszaken	238.413	165.000	155.529
D6 Facilitaire zaken	118.751	154.000	196.438
D7 Personeelskosten	273.335	282.803	370.867
D8 Doorbelasting van ondersteuningskosten	-380.379	-488.889	-517.678
D Beheer en administratie	577.707	449.913	516.746

Onder beheers- en administratiekosten vallen kosten die de organisatie maakt in het kader van (intern) beheer, administratie en controle en die niet worden toegerekend aan fondsenwervende doelstellingen.

De reden voor het toewijzen van de uitgaven staat beschreven in het hoofdstuk met algemene informatie en de basisprincipes voor financiële verslaglegging. Details van de berekening voor 2023 zijn te vinden in het RJ650-kostentoerekeningsschema aan het einde van de toelichting op het hoofdstuk over baten en lasten.

Vóór toewijzing van personele en ondersteunende kosten voor doelstellingen en fondsenwerving (D8) gaf de Leprastichting €0,96 miljoen uit, tegen € 1,0 miljoen vorig jaar.

E. Financiële baten en lasten

Onze effectenportefeuille wordt beheerd door vermogensbeheerder Rabobank die obligaties en aandelen selecteert die in lijn zijn met het beleggingsbeleid van de Leprastichting. Dit wordt periodiek gescreend.

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
E1 Financiële baten	394.012	-	-953.227
E11 Ontvangen rente	22.966	-	30.968
E12 Ontvangen dividend	30.827	-	50.228
E13 Ontvangen coupons	60.929	-	60.300
E14 (On)gerealiseerde koersresultaten	279.290	-	-1.094.722
E2 Financiële lasten	21.705	50.000	41.118
E21 Kosten van financieel vermogensbeheer	21.705	-	41.118
E22 Betaalde rente	-	-	-
E Financiële baten en lasten	372.307	-50.000	-994.345

2023 was een relatief rustig jaar met een rendement van 5,2% op de portefeuille, een cijfer dat beduidend hoger lag dan de prestatie van 2022 (-8,8%). De (niet-gerealiseerde) resultaten in 2023 stabiliseerden enigszins met een sterke december maand op de beurs.

Hieronder ziet u de ontwikkeling van onze financiële baten en uitgaven.

Beschrijving	2020	2021	2022	2023
	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd	Gerealiseerd
E1 Financiële baten	444.933	947.062	-953.227	394.012
E11 Ontvangen rente	10.944	14.567	30.968	22.966
E12 Ontvangen dividend	52.868	59.521	50.228	30.827
E13 Ontvangen coupons	109.359	91.888	60.300	60.929
E14 (On)gerealiseerde koersresultaten	271.762	781.086	-1.094.722	279.290
E2 Financiële lasten	28.363	59.767	41.118	21.705
E21 Kosten van financieel vermogensbeheer	28.363	59.767	41.118	21.705
E22 Betaalde rente	-	-	-	-
E Financiële baten en lasten	416.569	887.295	-994.345	372.307

RJ650-kostentoe wijzings schema (enkelvoudig)

In overeenstemming met het voorgeschreven formaat van RJ650 geeft de onderstaande specificatie onze uitgaven voor 2023 per sectie weer (uitgaven aan doelstellingen, uitgaven voor fondsenwerving en beheer en administratie) en toont de vooraf gedefinieerde kostencategorie.

Cat.	Beschrijving	B1	B2	B3	C	D	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
		Internationale programma-activiteiten	Voorlichting en bewustwording	Wetenschappelijk en operationeel onderzoek naar lepra	Uitgaven voor fondsenwerving	Beheer en administratie	2023	2023	2022
CAT01	Subsidies en bijdragen	6.281	0	0	0	0	6.281	370.379	591.463
CAT02	Betalingen aan gelieerde organisaties	5.070.489	0	350.000	0	0	5.420.489	5.937.618	6.202.113
CAT03	Aankopen en verwervingen	373.957	83.919	0	45.992	18.082	521.950	1.963.583	406.020
CAT04	Uitbestede activiteiten	7.638	241.850	0	919.407	43	1.168.938	0	1.320.620
CAT05	Communicatiekosten	0	2.711	0	0	0	2.711	435.000	32.873
CAT06	Personeelskosten	1.887.588	449.134	0	482.484	386.193	3.205.400	2.879.066	2.799.658
CAT07	Huisvestingskosten	65.668	18.281	0	18.281	32.557	134.787	150.000	125.683
CAT08	Kantoorkosten en algemene kosten	264.256	73.567	0	73.567	131.014	542.404	445.150	516.312
CAT09	Afschrijvingen	19.804	5.513	0	5.513	9.818	40.648	40.000	39.495
Totaal		7.695.681	874.976	350.000	1.545.245	577.707	11.043.608	12.220.796	12.034.237

De motivering voor de toerekening van de uitgaven is te vinden in het hoofdstuk algemene informatie en grondslagen voor de financiële verslaggeving.

Specificatie van de personeelsuitgaven

In 2023 bedroegen de totale personeelsuitgaven van de Leprastichting € 3,2 miljoen, wat boven budget lag. In totaal werd €193k buiten de Leprastichting om doorbelast aan LRI. De overige personeelskosten waren hoger dan verwacht, vooral als gevolg van wervingskosten voor het vinden van twee Institutional Fundraisers.

De Leprastichting heeft een eigen arbeidsvoorwaardenreglement, salarisstructuur en functieclassificaties. De salarisschalen worden over het algemeen jaarlijks geïndexeerd. De Leprastichting volgt de index van het *Centraal Bureau voor de Statistiek* (CBS), wat in 2023 resulteerde in een salarisschaalverhoging van 1,8% ten opzichte van 2022. (2022 t.o.v. 2021: 2,7%). Het totaaloverzicht van gemiddelde fte's is als volgt:

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
1 Directie	1,00	1,00	1,00
2 Bedrijfsvoering	6,64	6,50	6,93
3 Fondsenwerving en communicatie	8,58	9,50	9,05
4 Programma's, Research en Partnerschappen	15,41	15,13	14,56
Totaal personeel in fte's	31,63	32,13	31,54

In totaal waren 34,7 fte's begroot voor 2023, inclusief LRI-personeel (2,6 fte).

De specificatie van de bezoldiging van de Directeur is te vinden in ons Jaarverslag.

Bezoldiging Raad van Toezicht

Er is in 2023 geen vergoeding uitgekeerd aan de leden van de Raad van Toezicht en zijn geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt. Ook werden geen onkosten vergoed.

Jaarrekening Leprastichting (geconsolideerd)

Algemene informatie over consolidatie

Consolidatie omvat de financiële informatie van de Leprastichting, haar landenkantoren en andere entiteiten waarover de Leprastichting zeggenschap uitoefent of waarvan zij het centrale bestuur voert. Landenkantoren zijn entiteiten waarin de Leprastichting directe of indirecte zeggenschap uitoefent op basis van een deelneming van meer dan de helft van de stemrechten, of waarvan de Leprastichting de bevoegdheid heeft om hun financiële en operationele beleid anderszins te bepalen. Er wordt ook rekening gehouden met mogelijke stemrechten die direct vanaf de balansdatum kunnen worden uitgeoefend.

Landenkantoren en andere entiteiten waarover de Leprastichting zeggenschap uitoefent of waarvan de Leprastichting het hoofdbestuur voert, worden volledig geconsolideerd. Deelnemingen in het groepsvermogen en het groepsresultaat worden afzonderlijk vermeld, terwijl deelnemingen waarover geen zeggenschap kan worden uitgeoefend (geassocieerde deelnemingen) niet in de consolidatie worden opgenomen. Het bestuur en de Raad van Toezicht van beide entiteiten zijn dezelfde.

Intercompany transacties, resultaten en saldi tussen groepsmaatschappijen en andere geconsolideerde entiteiten worden geëlimineerd, tenzij deze resultaten worden gerealiseerd door transacties met derden. Ongerealiseerde verliezen op intercompany transacties worden eveneens geëlimineerd, tenzij een dergelijk verlies kwalificeert als een bijzondere waardevermindering. De grondslagen voor financiële verslaggeving van groepsmaatschappijen en andere geconsolideerde entiteiten zijn waar nodig gewijzigd om ze in overeenstemming te brengen met de geldende grondslagen voor financiële verslaggeving van de groep.

De geconsolideerde organisaties zijn hieronder opgesomd:

- Leprastichting, Amsterdam, Nederland (100%)
- Leprosy Research Initiative, Amsterdam, Nederland (100%)

De Leprastichting (ook bekend als *Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding en Leprastichting*), met KvK-nummer 41199723, is gevestigd aan de Wibautstraat 137k, 1097 DN Amsterdam, Nederland, en zet zich in voor een wereld zonder lepra en de gevolgen daarvan. De doelstellingen van de stichting zijn uitgebreid beschreven in het jaarverslag.

LRI (Leprosy Research Initiative), gevestigd aan de Wibautstraat 137k, 1097 DN Amsterdam, is een stichting die een gezamenlijk financieringsmechanisme beheert van de Leprastichting, American Leprosy Missions (ALM), German Leprosy and Tuberculosis Relief Association (GLRA), The Leprosy Mission International (TLMI), Damiaanstichting en Anesvad Foundation. Geleid door een beleid met duidelijk afgebakende onderzoeksprioriteiten hebben de partners een gemeenschappelijk fonds opgericht ter ondersteuning van lepraonderzoek dat uitsluitend of sterk gerelateerd is aan lepra.

Alle grondslagen voor de geconsolideerde Leprastichting -jaarrekening zijn gelijk aan die van de enkelvoudige Leprastichting -jaarrekening.

Leprastichting -Balans (geconsolideerd)

Beschrijving	31 December 2023	31 December 2022
A Materiële vaste activa	39.259	61.138
B Vorderingen	4.365.645	6.041.663
C Effecten	6.693.658	7.840.179
D Liquide middelen	1.396.424	2.255.911
B, C & D Vlottende activa	12.455.727	16.137.753
ACTIVA	12.494.986	16.198.892
E Continuïteitsreserve	4.589.000	4.708.000
F Bestemmingsreserves	5.139.010	7.052.544
G Bestemmingsfondsen	937.947	2.028.400
E, F & G Reserves en fondsen	10.665.957	13.788.945
H Schulden op korte termijn	1.829.029	2.409.947
PASSIVA	12.494.986	16.198.892

Staat van Baten en Lasten Leprastichting (geconsolideerd)

Beschrijving	2023	2023	2022
	Gerealiseerd	Budget	Gerealiseerd
A1 Baten van particulieren	4.911.220	4.606.000	6.926.664
A2 Baten van subsidies overheden	246.541	356.000	489.594
A3 Baten van andere non-profitorganisaties	1.715.678	3.248.000	2.474.770
A4 Baten van bedrijven	-	-	-
A5 Baten van loterijen	1.350.000	1.350.000	1.350.000
A6 Baten van andere organisaties zonder winststreven	-	-	-
A7 Baten uit verkoop van producten en diensten	38.542	15.000	18.065
A8 Overige baten	422.731	523.000	306.904
Totaal van de baten	8.684.712	10.098.000	11.565.997
B1 Internationale lepraprogramma's	7.695.681	8.683.973	8.707.704
B2 Voorlichting en bewustwording	874.975	990.057	756.091
B3 Wetenschappelijk en operationeel lepra onderzoek	1.486.398	2.268.000	1.664.839
B Doelstellingen	10.057.054	11.942.030	11.128.634
C Fondsenwerving	1.545.245	1.749.057	1.703.695
D Beheer en administratie	577.707	449.913	516.746
Totaal van de lasten	12.180.006	14.141.000	13.349.075
Saldo voor financiële baten en lasten	-3.495.294	-4.043.000	-1.783.079
E Financiële baten en lasten	372.307	-50.000	-994.345
Saldo van baten en lasten	-3.122.987	-4.093.000	-2.777.423
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Toevoeging / Onttrekking aan:			
Continuïteitsreserve	-119.000	-	60.596
Bestemmingsreserves	-1.859.015	-3.087.000	-1.231.461
Bestemmingsfondsen	-1.144.972	-1.006.000	-1.606.559
Totaal mutatie van reserves en fondsen	-3.122.987	-4.093.000	-2.777.424

Toelichting op de Leprastichting -Balans (geconsolideerd)

In de sectie Toelichting op de balans worden alleen afwijkingen ten opzichte van de enkelvoudige balans van de Leprastichting nader toegelicht.

B. Vorderingen

De inkomsten van LRI uit bijdragen worden geboekt zodra de overeenkomst is bevestigd.

Intercompany vorderingen tussen de Leprastichting en LRI met een totaal van €960.607 worden geëlimineerd in de geconsolideerde balans, die daardoor wordt verlaagd.

C. Liquide middelen

Het saldo van de LRI liquide middelen ultimo 2023 bedraagt € 587.291. Geldmiddelen en kasequivalenten zijn liquide middelen en banktegoeden in euro's die door het LRI-kantoor in Amsterdam worden aangehouden op de hoofdbetaalrekening bij ING Bank in Nederland.

F. Bestemmingsreserves

Onderdeel van de bestemmingsreserves is de LRI geormerkte reserve voor projecten. Binnen de LRI-balans is een bedrag gereserveerd voor toekomstige onderzoeksprojecten. Ultimo 2023 bedraagt deze reserve € 1.341.382 (2022: € 1.395.902). Het negatieve resultaat van LRI in 2023 bedroeg € 54.519 en wordt onttrokken aan de geormerkte reserves van LRI.

H. Schulden op korte termijn

De crediteurenadministratie van LRI heeft vooral betrekking op audit- en onderzoekskosten in 2023, die nog niet formeel worden gefactureerd door de betrokken onderzoekers en instituten. Vooruitontvangen bedragen (in totaal €347.527) worden ook gecategoriseerd als kortlopende verplichtingen, dit zijn niet-bestede middelen van de Turing Foundation en andere donateurs aan onderzoeksprojecten.

I. Verplichtingen en rechten die niet in de balans zijn opgenomen

Naast de toezeggingen van de Leprastichting heeft LRI toezeggingen gedaan om onderzoeksprojecten uit te voeren voor een totale waarde van € 1.597.082. Dit zijn financiële verplichtingen die worden gedekt door toekomstige inkomsten van LRI-partners.

Toelichting op de Staat van Baten en Lasten van Leprastichting (geconsolideerd)

In de toelichting op de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten worden alleen afwijkingen ten opzichte van de enkelvoudige Staat van Baten en Lasten van de Leprastichting nader uitgewerkt.

A3. Inkomsten van overige non-profit organisaties

LRI ontvangt inkomsten van partners, die elk een jaarlijkse bijdrage aan het gezamenlijke LRI-onderzoeksfonds en een gelijk deel van de bedrijfskosten van LRI hebben toegezegd. In 2023 zijn de huidige partners: American Leprosy Missions (ALM), German Leprosy and Tuberculosis Relief Association (GLRA/DAHAW), The Leprosy Mission International (TLMI), Action Damien, Anesvad Foundation en de Leprastichting. De totale inkomsten van LRI van andere non-profitorganisaties bedroegen in 2023 € 1.131.000.

Inkomsten die LRI van de Leprastichting ontvangt (€ 350.000) worden geëlimineerd in de geconsolideerde Staat van Baten en Lasten.

A4-A8. Overige inkomsten

Van de Turing Foundation ontvingen we een bijdrage van €220.489 voor de projectfinanciering van LRI. De Turing Foundation draagt 5% van het door haar medegefinancierde toegewezen budget aan projectfinanciering bij aan de exploitatiekosten zoals die eind 2023 zijn gerealiseerd. Na voltooiing van projecten werden extra middelen ontvangen in de vorm van overtollige middelen. LRI ontving een bijdrage van het Global Partnership for Zero Leprosy. Deze bijdrage ging naar de loonkosten voor de LRI-coördinator voor een specifieke opdracht. Daarnaast werd een bijdrage van Anesvad ontvangen voor de dekking van de (opstart)kosten voor nieuwe onderzoeksprojecten.

B3. Wetenschappelijk en operationeel lepraonderzoek

Alle LRI-uitgaven worden gecategoriseerd als uitgaven voor doelstellingen. In 2023 besteedde LRI € 1.234.262 aan onderzoeksprojecten, wat ongeveer 83% van het budget was. Verschillende nieuw toegekende projecten zijn laat of nog niet van start gegaan, hoewel het voorziene budget voor een volledig kalenderjaar was.

In totaal werd €252.136 uitgegeven aan lopende kosten, waaronder salarissen, pensioenkosten en sociale lasten van € 197.283. Ongeveer € 26.000 werd uitgegeven aan huisvesting en kantoorkosten.

De door de Leprastichting aan LRI betaalde bijdrage van € 350.000 is in de geconsolideerde staat van baten en lasten geëlimineerd.

RJ650 kostentoewijzingsschema (geconsolideerd)

In overeenstemming met het voorgeschreven formaat van RJ650 geeft de onderstaande specificatie onze uitgaven voor 2023 per sectie weer (uitgaven aan doelstellingen, uitgaven voor fondsenwerving en beheer en administratie) en toont de vooraf gedefinieerde kostencategorie.

Cat.	Beschrijving	B1	B2	B3	C	D	2023	2023	2022
		Activiteiten van internationale programma's	Voorlichting en bewustwording	Wetenschappelijk en operationeel onderzoek naar lepra	Uitgaven voor fondsenwerving	Beheer en administratie	Gerealiseerd	Begroting	Gerealiseerd
CAT01	Subsidies en bijdragen	6.281	0	1.234.262	0	0	1.240.543	2.379.379	2.002.569
CAT02	Betalingen aan gelieerde organisaties	5.070.489	0	0	0	0	5.070.489	5.587.618	5.852.113
CAT03	Aankopen en verwervingen	373.957	83.919	25.853	45.992	18.082	547.803	2.000.583	432.224
CAT04	Uitbesteding van activiteiten	7.638	241.850	0	919.407	43	1.168.938	0	1.320.620
CAT05	Communicatiekosten	0	2.711	0	0	0	2.711	435.000	32.873
CAT06	Personeelskosten	1.887.588	449.134	197.283	482.484	386.193	3.402.683	3.072.066	2.990.187
CAT07	Huisvestingskosten	65.668	18.281	20.000	18.281	32.557	154.787	170.000	145.683
CAT08	Kantoorkosten en algemene kosten	264.256	73.567	9.000	73.567	131.014	551.404	454.150	533.312
CAT09	Afschrijvingen	19.804	5.513	0	5.513	9.818	40.648	40.000	39.495
	Totaal	7.695.681	874.976	1.486.398	1.545.245	577.707	12.180.006	14.138.796	13.349.076

De motivering voor de toerekening van de uitgaven is te vinden in het hoofdstuk algemene informatie en grondslagen voor de financiële verslaggeving.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van
Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van de Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de enkelvoudige en geconsolideerde balans per 31 december 2023;
2. de enkelvoudige en geconsolideerde staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Nederlandse Stichting voor Leprabestrijding zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de geconsolideerde jaarrekening en onze controleverklaring, bestaande uit het bestuursverslag.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening. Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, zijnde het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van toezicht en het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 650 Fondsenwervende organisaties. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is, tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht en het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 28 juni 2024

Dubois & Co. Registeraccountants

A.P. Buteijn RA

A. Koek RA